

Sindikati danes in v prihodnje

V vseh organizacijah sindikata potekajo obravnave izhodišč za izpopolnitev organiziranosti in metod delovanja Zveze sindikatov kot prvem zelo pomembnim materialom v predkongresnem obdobju.

Pri opredeljevanju vloge in nalog sindikata moramo izhajati iz obveznosti in potreb, da bolj učinkovito vgradimo sindikat v družbenopolitični sistem, da bi tako lahko v celoti uresničil svojo vlogo v naši družbi. Ob tem tudi ne moremo mimo ugotovitve v študiji tov. Kardelja, ko poudarja, da mora sindikat zagotavljati delavskemu razredu in delavcem takšen položaj, da bodo odločali o celotni družbeni reprodukciji, da se mora zato organizirati tako, da bo omogočal delavcu vpogled v celotno reprodukcijo in v celoten splet dohodkovnih odnosov.

Ob tej družbeni vlogi in nalogah sindikata in snovanja kongresnih materialov pa ne moremo mimo tega, da še posebej poudarimo določila ustave, v kateri je naštetih 18 temeljnih nalog in smeri delovanja.

Tudi v zakonu o združenem delu kar 55 členov neposredno govori o sindikatu, opredeljuje njegovo vlogo in položaj ter ga zadaljuje v procesu samoupravnega konstituiranja in odločanja (o uresničevanju zaščite in drugih funkcij).

Tudi analiza našega delovanja v medkongresnem obdobju ter uresničevanje sklepov 8. kongresa ZS Slovenije nam v mnogočem zelo koristno služi, da bomo za 9. kongres slovenskih sindikatov ter 11. kongres Zveze sindikatov SFRJ izoblikovali najboljše dokumente.

Vse to pa terja od nas, da ob obravnavah predkongresnih sindikalnih materialov zelo odgovorno upoštevamo že sprejeta stališča o dokumentih, ki sem jih navedel.

Kako bo organizirana sindikalna aktivnost v Iskri, je odvisno od nas samih. Bolj kot organiziranost je važna vsebina našega delovanja. Če se bomo dogovorili za tak program, ki bo skupen vsem delavcem — članom sindikata v Iskri, potem izvajanje ne bi smelo biti poseben problem. Pri vsem tem pa nas mora vedno spremljati geslo 8. kongresa slovenskih sindikatov, ko smo se dogovorili, da ničesar, kar se tiče delavca, ne more mimo sindikata.

Jože Čebela

BOLJE KOT SMO PRIČAKOVALI

„Menim, da bi veljalo posebej poudariti, da je prvo četrletje minilo bolje kot smo pričakovali; vendar pa še vedno na nekaterih področjih nismo naredili dovolj, nekaterih stvari še vedno nismo premaknili,“ je v uvodu poudaril generalni direktor Jože Hujs na posvetovanju vodilnih delavcev SOZD Iskra, ki je bilo v četrtek, 13. aprila v poslovni stavbi Iskre v Ljubljani, kjer so pregovorili predvsem o poslovnih rezultatih prvega kvartala in obravnavali še nekaj drugih tekočih zadev. To bi bil lahko tudi že povzetek vsega razgovora.

Plan proizvodnje za I. kvartal leta 1978 smo, kot je bilo iz povedanega razvidno, izpolnili 23,1 %, pri čemer je še posebej razveseljivo, da so pod povprečjem le nekatere delovne organizacije. (Široka potrošnja, Avtomatika) večina jih je pa odstotek presegla, še najbolj naša najmlajša DO Zmaj. Rezultat četrletja je dober, saj smo dosegli skoraj četrtnino planirane proizvodnje, čeprav vemo, da je I. kvartal navadno precej slabši od zadnjega kvartala preteklega leta, ko si vsi prizadevamo po najboljših močeh, po novem letu pa zadnjih obstane.

V primerjavi s I. kvartalom lanskega leta smo v letošnjem letu dosegli za 40 % boljši rezultat planirane proizvodnje. Ker pa take primerjave navadno niso realne, je rezultate vendar raje primerjati z rezultati zadnjega kvartala lanskega leta. V tej primerjavi smo dosegli proizvodnjo 91,6 %. Tako smo s proizvodnim rezultatom lahko zadovoljni, saj moramo priznati, da je kazalo slabše. Tudi zastoja zaradi uvoza, kot večina jugoslovanskih podjetij — nismo imeli.

Zaposlenost se je v zadnjih šestih mesecih povečala za 3,5 %, pri tem pa je proizvodnja precej porasla. Popreček je torej dokaj ugoden, čeprav je bil v nekaterih DO precej presežen (Avtomatika).

Tudi izvoz je zadovoljiv. Izvozili smo namreč kar za 2312.000 dolarjev, kar predstavlja 32,4 % letnega plana, ali 41 % več kot I. četrletje lani, oz. tudi več kot v zadnjem kvartalu lanskega leta. Izvoz še vedno raste. Seveda pa so tudi tu razlike med DO. Vse, razen Telekomunikacij, so pod omenjenim poprečkom. Tako izvoz vse preveč visi na ramah Telekomunikacij in prav v tem je lepota napaka te sicer lepe številke v poprečju. Zato obstaja nevarnost, kakšni bodo končni rezultati. Vsi v bistvu črpamo devize Telekomunikacij in premalo mislimo naprej.

Uvozili smo v I. četrletju le za 23,2 % proizvodnega plana, kar je manj kot leta 1977, vendar so tudi tu nekatere DO preveč prekoračile plan uvoza (Kondenzatorji, Avtoelektrika celo za 234 %). Še vedno premalo pazimo tudi kaj uvažamo.

Področje investicij tudi še v tem kvartalu velja za kritično. Le 55 milijard S din je bilo planiranih od posvetovanja v Poreču, kjer smo poudarili, da je plan prenizek in da je to področje potrebno premakniti. Sedaj so plani spremenjeni; narasli so na 183

milijard S din, vendar se vse to še ne odraža na realizaciji. Možnosti bomo natančneje videli šele naslednje leto. Prodor z investicijskimi projekti bo letos težji, saj se razmere v poslovni banki spreminjajo.

Tudi glede uvoza opreme se nismo znali primerno organizirati, da bi prek gospodarske zbornice dobili kvoto, ki nam gre. Krivi smo sami, saj se je vsaka TOZD pojavila pri zbornici posamezno namesto, da bi zahtevke združili na SOZD in bi tako dobili primeren delež. Zato velja poudariti, da se investicije ne smejo koncipirati v TOZD, ampak na ravni SOZD, kjer se tudi skupinsko planirajo programi, v katere potem investiramo.

Ko je govoril o zunanjetrgovinski dejavnosti in izvozni usmerjenosti je Jože Hujs nadaljeval, da je „konferenca v Portorožu sprejela sklepe, ki se nanašajo na obnašanje v tej dejavnosti. Pri nas kljub tem sklepom še vedno vlada tak red, ki vnaša škodo, zato se moramo dogovoriti in preganjati kršitve ter poudariti posebno disciplinsko odgovornost. Kot primer je navedel pojav nedopustne uvozne politike, saj oživlja delovanje raznih posrednikov na relaciji s TOZD mimo naših DO. To je bil že v preteklosti problem Iskre. Posamezni posredniki iz drugih velikih firm so mnogokrat naredili velik promet in s tem seveda dobro zaslužili. TOZD pa so takšno blago dražje plačale, kot bi bilo treba. Zato bomo predlagali delavskemu svetu SOZD, da prepove vsem organizacijam Iskre nakup prek posrednikov mimo naših DO — kadar pa je posrednik potreben, naj se naši ljudje poslužijo lastne organizacije, to je IC, ki je zato zadolžen.

Kritično se je ustavil Jože Hujs tudi pri oživljanju komercialne dejavnosti TOZD: vse želijo postati mini podjetja. Ugotovil je tudi, da moramo bolje urediti tudi notranji informacijski sistem. V srednjeročnem planu smo zapisali, da bomo na tem področju več naredili. Potreba po tem se bo še posebej pokazala z novo interno banko; brez sodelovanja podjetij tu ne bo šlo.

Seveda pa je tudi na tem področju stanje različno. Nekatere DO imajo to

Predavanje o delovnih razmerjih

V sredo je bilo na pobudo sindikalne konference v Iskri Elektromehaniki predavanje o problematiki delovnih razmerij. Uvodno predavanje o novostih zakona o delovnih razmerjih je imel republiški sekretar za delo Pavle Gantar. Rešitve, ki se pripravljajo v pravilnikih o delovnih razmerjih, pa sta podala B. Račič in N. Pavlin.

V Elektromehaniki v tem času potekajo obravnave pravilnikov in zato je bilo postavljenih precej vprašanj, to pa tudi dokazuje, da vlada za to problematiko precejšnje zanimanje.

Kritično pa lahko spregovorimo o udeležbi. V dvorani je bilo še dovolj prostora in opaziti je bilo predvsem odsotnost mlajših delavcev. Takšna predavanja so namreč ena od oblik obveščanja in zato bi morala biti predavanja bolj obiskana.

N. Pavlin

Kot je znano, so se v Iskri Commerce v sedanjem obdobju preobrazbe samoupravne organiziranosti v skladu z Zakonom o združenem delu odločili za ustanovitev nove temeljne organizacije — TOZD Servis. Novi kolektiv je imel tudi že prvo sejo delavskega sveta. Na njej so izvolili za prvega predsednika Marjana Cankarja, za njegovega namestnika pa Jureta Šuštaršiča. Hkrati so imenovali za vršilca dolžnosti TOZD Servis dolgotrajnega vodjo donedavne direktorije servisne dejavnosti v Iskri Commerce, Ivana Vrtiča.

V središču pozornosti prve seje delavskega sveta je bilo tudi poročilo o lanskoletnem poslovanju Iskrinih serviserjev. V njem so delegati DS opozorili na številne probleme, ki pestijo Iskrine serviserje ter obenem izrazili bojazen, da teh problemov sami še ne bodo mogli tako kmalu premestiti, „kajti TOZD Servis ni sam sebi namen, saj opravlja delo za celotno Iskro in končnega kupca in je torej neka podaljšana roka med proizvodnjo in kupcem,“ so poudarili na seji.

Lado Drobež

področje organizirano, druge ne. Zato smo se odločili za lastni računski center in v zvezi s tem že pripravljamo predlog za poenotenje organizacije.

Računalništvo bo ena bodočih panog področij Iskre. O tem pogledu je zlasti važna pogodba s tvrdko Control Data. Iskra želi vzpostaviti stike s še nekaterimi drugimi jugoslovanskimi partnerji in se tako predstaviti za nosilca računalništva v Jugoslaviji.

Ob koncu je generalni direktor opozoril še na nekatere podrobnosti v poslovanju Iskre. Med drugim je opozoril, da je sicer možno dogovarjanje TOZD med seboj, da pa pri podpisovanju medsebojnih samoupravnih sporazumov le morajo paziti, da ne pridejo v opreko z okvirji SOZD. Beseda je padla tudi o disciplini v odnosu do prihodnjih sejemskih nastopov.

Mak

Med nedavnim uradnim obiskom v Jugoslaviji se je Vzhodnonemška delegacija sešla na pogovore tudi s predstavniki naše sestavljene organizacije. To srečanje je bilo dejansko nadaljevanje pogovorov, ki jih je imel letošnjega januarja med uradnim obiskom v Ljubljani minister za elektroindustrijo NDR Otfried Steger. Podobno kot takrat, so bile tudi zdaj v središču pogovorov možnosti za okrepitev sodelovanja med Iskro in vzhodnonemškimi firmami, zlasti na področju stikalne in merilno-regulacijske tehnike, pomožnih relejev in elementov računske tehnike, optike in elektronike, elektronskih elementov, avtoelektrike, računalništva, elektromedicine itd.

Vzhodnonemško delegacijo je med sedanjimi pogovori v Ljubljani vodil vodja oddelka v planski komisiji Nemške demokratične republike za elektrotehniko in elektroniko Werner Enge.

Na pogovorih so tako gostje kot predstavniki Iskre izrazili prepričanje, da obstajajo vse možnosti za okrepitev sodelovanja, največja osnova za ta optimizem pa so že dosedanji trgovinski in drugi poslovni odnosi med Iskro in vzhodnonemškimi firmami.

Lado Drobež

TOZD UPORI ŠENTJERNEJ

Bo konjunktura po svetu padla?

TOZD Upori v Šentjerneju je s svojo proizvodnjo v veliki meri odvisna od izvoza, saj proda na različnih svetovnih trgih okrog 85 % svoje proizvodnje. Lani so komaj zadostili naročilom in jih celo odklanjali zaradi premajhnih zmogljivosti, letos v prvem četrletju pa čutijo manjše povpraševanje, nam je povedal direktor Ludvik Simonič v pogovoru o poslovanju v letošnjih prvih treh mesecih.

izvozu. Ob tem dejstvu pa Šentjernejčani niso ostali križem rok, ampak so v proizvodni program uvedli nekaj novih izdelkov, ki imajo večje možnosti. Drugi ukrep pa je bila preusmeritev na domači trg in tako so s prvim četrletjem kar zadovoljni.

Direktor Simonič meni, da se bodo pogoji prodaje tudi na zunanem trgu v drugi polovici leta izboljšali in takrat bodo nadoknadili tudi izpad prvih treh mesecev.

Treba pa bo več prizadevanj tudi v marketingu. Lanska konjunktura je raziskovalce malce uspavala. Podatki o manjšem povpraševanju pa so za proizvodnjo še kako važni, da ne pade v obdobje padca prodaje nepripravljena. Letos tudi proizvodni stroški hitreje rastejo, saj se bo cena repromaterialov na domačem trgu dvignila za 20 do

(Nadaljevanje na 6. strani)

Pred kratkim je Iskra Elektromehaniko obiskala potujoča razstava firme Amphenol. Ta velika ameriška firma, ki ima svoje tovarne v Evropi, Indiji in na Japonskem, je znan proizvajalec konektorjev. V svojem proizvodnem programu ima tudi razne kableske zveze, koaksialne VF zveze, konektorje za tiskana vezja, koaksialne kable in potenciometre. Sodeluje tudi z nekaterimi našimi temeljnimi organizacijami, s Tovarno računalnikov, Elektroniko Horjul, TEN, itd. Foto: I. Okršlar A. Boc

KRITIČNO O ZDRAVSTVU

Zveza komunistov si je skupaj z drugimi dejavniki prizadevala za razvijanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v zdravstvu, za večjo učinkovitost zdravstvenega varstva, za povezavo z drugimi deli združenega dela ter za postopno zmanjševanje razlik pri zadovoljevanju potreb po zdravstvenem varstvu.

Delovni ljudje in občani so pokazali velik interes za uveljavljanje samoupravnih odnosov v zdravstvu, zlasti za uveljavitev solidarnosti. O tem pričajo samoupravne odločitve o izenačevanju pravic do zdravstvenega varstva med delavci in kmeti o naložbah v razvoj zdravstvenih zmogljivosti ter o enotnem programu zdravstvenega varstva, ki je zagotovljen vsem občanom na območju Slovenije. Temu interesu ni dovolj sledil razvoj samoupravnih odnosov v zdravstvenih skupnostih, ki so se prepočasno uveljavljale kot prostor za dogovarjanje uporabnikov in izvajalcev o programih, prednostnih nalogah in medsebojnih obveznostih. V zdravstvenih skupnostih in zdravstvenih organizacijah združenega dela so še marsikje osamosvojenе upravljalske strukture opredeljevale programe zdravstvenega varstva ter razporejale sredstva za njihovo uresničevanje. To je povzročilo, da v zdravstvu nismo v zadostni meri uveljavili tistih prednostnih nalog, ki bi zagotavljale močnejšo preusmeritev na preventivno zdravstveno varstvo in krepitev osnovne zdravstvene službe. Zato se kljub strokovnim dosežkom soočamo s krajšanjem delovne dobe, naraščanjem števila invalidskih upokojencev ter z velikim številom izostankov z dela zaradi bolezni.

Občinske zdravstvene skupnosti še niso postale temeljne nosilke načrtovanja celovitega zdravstvenega varstva in izpeljave solidarnosti v občini, regiji in republikli, čeprav smo v zadnjem letu, ob močni aktivnosti družbenopolitičnih organizacij, dosegli odločnejšo preusmeritev na uveljavljanje vloge občinskih skupnosti. Pri tem se srečujemo s težavami, ki izvirajo iz dejstva, da se strokovne službe zdravstvene skupnosti še niso preobrazile skladno s svojo ustavno funkcijo in delegatom v zborih zdravstvenih skupnosti še ne posredujejo potrebnih podatkov in informacij za uspešno dogovarjanje o zdravstveni politiki in izpeljavi družbenoekonomskih odnosov.

Prepočasno uveljavljanje dogovarjanja o celovitem programu zdravstvenega varstva v občinskih skupnostih je porajalo zahteve po širjenju in izenačevanju pravic, ki je neredko presegalo realne dohodkovne možnosti.

V zdravstvu je ustanavljanje temeljnih organizacij združenega dela potekalo hitreje kot v drugih družbenih dejavnostih, kljub temu pa lahko ugotovimo, da je ostalo marsikje le pri formalnem prilagajanju zakona o združenem delu. Zato zdravstveni delavci v temeljnih organizacijah še ne odločajo v celoti o načrtovanju in uresničevanju zdravstvenega varstva ter ustvarjanja in razporejanja dohodka. Prepočasni poteka tudi združevanje temeljnih organizacij v funkcionalno in dohodkovno povezano dejavnost, v kateri bodo zdravstveni delavci zagotavljali občanom humano, hitro in učinkovito zdravstveno varstvo.

V tej dejavnosti imamo še kar zadovoljivo število zdravstvenih delavcev. Vendar pa njihova strokovna usmeritev in razporeditev ni ustrezna in povzroča precejšnje težave pri izvajanju zdravstvenega varstva zlasti v osnovni zdravstveni dejavnosti. Razmere niso povsod enako kritične in nedvomno odražajo nedoslednosti v kadrovske politiki kot bistveni sestavni zdravstvene politike. Nasploh zelo primanjkuje zdravnikov za delo v osnovni zdravstveni službi v precejšnji meri vpliva tudi medicinska fakulteta, ki izobraževalnega programa ne prilagaja dovolj hitro potrebam in nalogam na področju zdravstva.

D. Ž.

Usmerjeno izobraževanje bo zagotovilo kadre

Skladno z Zakonom o združenem delu in zaradi potreb v naših delovnih organizacijah je vzklikala ideja o usmerjenem izobraževanju. Namen te šolske reforme, če ji lahko tako rečemo je zagotoviti ustrezen kader združenemu delu in omogočiti mladini in odraslim doseči čimvečji obseg znanja za bodoče delovno področje. O tej problematiki smo se pogovarjali z direktorjem Šolskega centra Iskra v Kranju Cirilom Rekarjem.

Ciril Rekar, direktor Iskrinega šolskega centra v Kranju.

Kaj pričakujete od usmerjenega izobraževanja in zakaj sploh ta sprememba v načinu šolanja?

Kot predlaga osnutek zakona o usmerjenem izobraževanju, je namen spremembe sedanjega šolskega sistema v tem, da bi združenemu delu zagotovili znanje in kader, ki ga potrebuje. Drugi namen je poenotenje učnega

procesa za vse šole, ki bo zagotovil teoretično in praktično družbenopolitično in strokovno izobrazbo vsem šolam.

Kadri se bodo šolali tako, da bodo dejansko že plansko usmerjeni med učnim procesom in bodo v celoti ustrezali združenemu delu. Ob tem naj povem, da gre za preosnovo v globini. Ne bo več različnih nazivov kot sedaj, na primer učenec, dijak in študent, ampak bo na vseh stopnjah izobraževanja enoten naziv študent. S tem korenitim posegom v študijski proces bo naša družba naredila temeljit red na področju strokovnih zvrsti. Predvsem bo važno to, da ne bo enih poklicev preveč, drugih pa odločno premalo, kot se dogaja sedaj.

Drugi važen faktor pa je vtakana praksa ob delu. Ta praksa ne pomeni samo strokovnega izpopolnjevanja v praksi na delovnem mestu, ampak tudi aktivno sodelovanje mladega študenta v samoupravnem dogajanju in družbenopolitičnem delu delovne organizacije, v katero se bo pozneje vključil, oz. zaposlil. Praksa bo na prvi stopnji za vse enaka. Služila bo spoznavanju dela, pridobivanju delovnih navad in spoznavanju samoupravljanja. Na naslednjih stopnjah pa se bodo razcepile ustrezne smeri študija, kakor jih pač potrebujejo delovne organizacije. Ob vsem tem pa je važno tudi to, da bodo vzgojitelji lahko spremljali in spoznavali študenta in mu tudi ustrezno poklicno svetovali izbiro bodočega študija in poklica.

S kakšnimi instrumenti bo bodoči usmerjeni način izobraževanja usmerjal študente v tiste poklice, ki jih združeno delo potrebuje?

Prvi instrument bo prednost pri vpisu na šole za tiste študente, ki bodo imeli sklenjeno učno razmerje z neko delovno organizacijo. Učno razmerje pomeni, da je študent sklenil z organizacijo dogovor, da bo študiral določeno snov na določeni stopnji ali stopnjah in bo v OZD opravljal po-

Kadrovska politika — pravica delavcev

V pogovoru o kadrovske problematiki je novi šef tega področja tv. Boris Mužič podrobno načel vrsto vprašanj, hkrati pa osvetlil tudi dejne temelje, na katerih počiva nova kadrovska politika.

Iskra se je razvijala dinamično in tam, kjer je bila njena geneza naravna, je tudi kadrovska služba dobro organizirana. V tozidih pa je to področje zdaj različno urejeno. Ponekod je celo zanemarjeno v smislu podcenjevanja. Kadrovske službi je posvečeno premalo pomoči in pozornosti. Seveda bi bilo nesmiselno in neučinkovito, če bi iskali enotnost kadrovske službe, pač pa bi se morali dogovoriti, kaj se je sproti potrebno dogovarjati. Pri tem ne mislim toliko organizacijsko kot vsebinsko. Vsebinsko pa mora narekovati organizacijska oblika in skupno kritično reševanje. Na prvem sestanku, ki sem ga imel kot novi direktor kadrovskega področja z direktorji teh področij v DO, smo se dotaknili predvsem vprašanja informacij o situaciji dosedanjega delovanja in usmeritve.

Naleteli smo na vrsto problemov, ki jih zaradi obsežnosti mora obdelovati posebno delovno področje. Dogovorili smo se zato, da bomo delali kot kolegijski organ s predstavniki služb za posamezna področja in z vključevanjem tovarišev, ki so na posameznih področjih prišli najdlje. To bo team, ki bo z znanjem in z lastnimi izkušnjami lahko reševal problematiko ZOZD. Dogovorili smo se tudi za skupinsko kritiko ali vodenost usmerjanje. Kadrovanje mora postati neodtujljiva pravica delavcev v TOZD, TOZD mora postati nosilec vzgojnega procesa in skrbi za delavce v vseh pravicah in dolžnostih. Razvoj, ki je začrtan v srednjeročnem programu DO, mora biti usmerjen preko srednjeročnega programa. Če je vizija jasna, je vsaj v regiji lahko pravilno usmerjena. Delavci na kadrovske področje ne morejo sami reševati potreb. Če hočemo reševati potrebe srednjeročnega programa Iskre, morajo pri tem sodelovati vse pristojne službe, za programiranje. Povezanost je nujna. Kot skrbimo za razširjeno reprodukcijo, kot pospešujemo proizvodni proces, tako moramo voditi tudi kadre. To je skrb za človeka, ki vodi reprodukcijo. Velikokrat pozabljamo, da je napredek odvisen od človeka. Če zahtevamo od njega izvrševanje dolžnosti, ima le-ta

tudi pravico do izobrazbe. Vključiti se moramo v usmerjeno izobraževanje, študij ob delu in iz dela. Naši ljudje morajo dobiti vse možnosti za potrebno izpopolnjevanje. Mi pa moramo zahtevati program, če hočemo dobiti profile kadra, ki jih naša vizija zahteva. Išče mo vizijo tehničnega uspeha, zasledujemo vrsto drugih stvari, pri tem pa pozabljamo na kadre, zanemarjamo delovne motive in vzgojne oblike!

Od tod izvira usmerjeno izobraževanje, ki mora potekati skladno z industrijskim potencialom in potrebami, čeprav tudi s tem ne bo vse rešeno. Še vedno bosta ostala nujna dopolnilno izobraževanje in prekvalifikacija. Delavec, ki postaja vedno bolj subjekt v politiki odločanja na vseh ravneh, postaja tudi vse bolj aktivni dejavnik kadrovske politike. Nova ustava, XI. kongres ZKJ in VIII. kongres ZKS ter Zakon o združenem delu so najosnovnejši dokumenti naše nove kadrovske politike. Delavci, ki odločajo o svojem položaju v družbi, si zagotavljajo tudi odločilni vpliv v kadrovske politiki. Kadrovska politika ne more biti odtujena delovnemu človeku. Demokratska in samoupravna kadrovska politika temelji na neposrednem sodelovanju delavcev v temeljnih samoupravnih skupnostih, družbenopolitičnih organizacijah z zvezo komunistov na čelu, v vseh fazah vodenja kadrovske politike. Poznavanje in uresničevanje Zakona o združenem delu mora kadrovske politiko in kadrovske funkcije nenehno bogatiti. Kadrovska politika vsekakor lahko pozitivno, ali negativno vpliva na dohodek temeljne organizacije, na njeno tehnološko in delovno poslovanje; privede lahko ne le do uspehov, ampak povzroči tudi izgube. Zato pa člani kadrovske službe in kadrovske delavci s svojim strokovnim delom skupno s subjektivnimi silami v TOZD morajo toliko bolj odločno soprispevati k odpravljanju kadrovskega razlogov za slabo poslovanje TOZD.

Plan TOZD je izhodiščna točka in hkrati končni cilj skupnega planiranja v delovnih in drugih organizacijah ter skupnostih našega združenega dela,

Kdaj in kako bo usmerjeno izobraževanje zaživel v praksi? Ze kje teče eksperimentalni pouk v tej smeri?

Praktičen primer usmerjenega izobraževanja je že tri leta pedagoška gimnazija, ki je tipičen primer usmerjenega izobraževanja. Sicer pa bo praktično na nekaterih slovenskih šolah usmerjeno izobraževanje zaživel še letošnjo jesen. Ta način študija si bodo „privoščile“ le tiste šole, ki imajo pogoje za novi sistem šolanja. Šolski center Iskre v Kranju gotovo ne bo mogel preiti na novi način, saj za to manjka prostora in opreme.

Prav zdaj teče široka razprava o financiranju novega, če lahko tako rečem usmerjenega kranjskega šolskega centra. Zemljišče je že zagotovljeno in tudi komunalno opremljeno. Zdj pa se je zataknilo pri financiranju gradnje. Nekateri gorenjske občine bi rade imele več smeri šol doma in niso navdušene za planirani

center usmerjenega izobraževanja v Kranju. Ta naj bi namreč imel večino smeri na nižjih stopnjah in nekatere najvišje stopnje in sicer tiste smeri, ki jih gorenjsko gospodarstvo najbolj potrebuje.

Tudi Iskra stoji pred dilemo. Ustrezajoč delež financiranja novega centra ni problematičen, saj je utesnjenost in dotrajanost opreme v sedanjem Šolskem centru Iskre več kot na dlani. Večji problem je višina prispevka, saj še do danes ne vemo koliko in kakšne kadre bomo rabili po naših TOZD in DO. Sicer je po drugih organizacijah izven Iskre na Gorenjskem še slabše, vendar je to kaj jalova tolažba. Zato bo treba v Iskri in po drugih DO narediti čimprej dolgoročen program proizvodne usmeritve in na podlagi tega program kadrov. Le tako bomo vložili svoj denar v tiste smeri študija in v višini, kolikor bomo potrebovali določenih kadrov.

1. Kako najbolj racionalno uveljaviti načela in merila družbenega dogovora o kadrovske politiki;

2. izvajanje predvidenih oblik izobraževanja za delo in ob delu, računajoč na angažirano sodelovanje delavcev samih pri izbiri programov študija;

3. uresničevanje štipendijske politike ob sočasnem upoštevanju dela s štipendisti, prakse in mentorstva;

4. oblikovanje strukture kadrov v skladu z načrtom dolgoročnega razvoja TOZD, DO in SOZD;

5. vzgojno vplivanje na odnos do družbene lastnine in preprečevanje fluktuacije ter

6. splošno informiranje delavcev na vseh ravneh o kadrovske vprašanjih.

mak

Pred letno konferenco ZSM

Pred letno konferenco ZSMS DO Široka potrošnja, ki bo v Škofji Loki 21. aprila, so člani ZSMS obravnavali vrsto področij, ki bodo vključena v akcijski program mladine v prihodnjem letu, na dnevnem redu pa je bila tudi vrsta aktualnosti.

Težo dela morajo v bodoče prevzeti osnovne organizacije, ki morajo konkretnije izdelati mnenja in predloge, ki se koordinirajo na ravni delovne organizacije. Iz predlogov akcijskih programov posameznih osnovnih organizacij so izoblikovali predlog skupnega akcijskega programa, ki temelji na vrsti področij.

V ospredju je težnja po formiranju novih osnovnih organizacij v dislociranih obratih. Mladinci so imeli dosedaj zelo omejene možnosti vključevanja v delo mladinske organizacije, zato želijo stanje z boljšo organiziranostjo spremeniti in izenačiti možnosti.

V ospredju bo tudi aktivno sodelovanje članov ZSMS pri procesih samoupravnega dogovarjanja, okrepitev bo treba povezanost z delom ostalih družbenopolitičnih organizacij, predvsem pa doseči večjo enotnost na fronti političnega delovanja.

Člani so izrazili potrebo po večji povezavi mladine temeljnih organizacij z mladino krajevnih skupnosti na vseh področjih — političnem, kulturnem, športnem itd.

Na programu letne konference bo tudi problematika izobraževanja in vključevanja mladine v delovno okolje, beseda pa bo tekla tudi o organizaciji športnih prireditev in sodelovanju mladincev pri organizaciji Dneva Iskre.

Pred nedavnim so mladinci obravnavali tudi predlog novega poslovnikar in se odločili, da bodo organizirali srečanje mladih Široke potrošnje ter priredili srečanja z borci.

Stane Fleischman

DOPIŠUJTE VISKRO

Izhodišča za obravnavo o organiziranosti in delovanju sindikatov

PREDLOG

SAMOUPRAVNI SPORAZUM

O MEDSEBOJNIH PRAVICAH, OBVEZNOSTIH IN ODGOVORNOSTIH MED DELAVCI TOZD, ZDRUŽENIH V DELOVNIH ORGANIZACIJAH IN DELOVNO SKUPNOSTJO SKUPNIH SLUŽB V SOZD ISKRA – ELEKTROKOVINSKE INDUSTRIJE, LJUBLJANA

Na temelju 404. člena Zakona o združenem delu in 58. člena samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD Iskra, sklenemo delavci, ki združujemo svoje delo in sredstva v naslednjih delovnih organizacijah:

1. ISKRA – Industrija za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko o. sol. o. Kranj, Savska loka 4.
2. ISKRA – Industrija elementov za elektroniko, n. sol. o., Ljubljana, Stegne 17.
3. ISKRA – Industrija avtoelektričnih izdelkov, n. sol. o. Nova Gorica, Šempeter pri Gorici, Vrtojbska 62.
4. ISKRA – Industrija za avtomatiko Ljubljana, n. sub. o. Ljubljana, Savska c. 3
5. ISKRA – Industrija širokopotrošnih izdelkov „ŠIROKA POTROŠNJA“, n. sol. o. Škofja Loka
6. ISKRA – Industrija kondenzatorjev p.o. Semič, Vrtača 1
7. ISKRA – Industrija baterij Zmaj, p.o. Ljubljana, Šmartinska 22
8. ISKRA – Commerce n. sol. o. Ljubljana, Trg revolucije 3
9. ISKRA – Inštitut za produktivnost dela in metrologijo, n. sub. o., Ljubljana, Snežniška 1
10. ISKRA – Center za avtomatsko obdelavo podatkov, p.o. Ljubljana, Trg revolucije 3
11. ISKRA – Invest servis – vzdrževanje in tehnično upravljanje stavb p.o. Ljubljana, Trg revolucije 3
12. ISKRA – Delovna skupnost skupnih služb, Ljubljana, Trg revolucije 3

SAMOUPRAVNI SPORAZUM

O medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med delavci TOZD, združenih v delovnih organizacijah in delovno skupnostjo Skupnih služb v SOZD Iskra – elektrokovinske industrije, Ljubljana.

I. TEMELJNE DOLOČBE

1. člen

Ta sporazum ureja medsebojna razmerja in pogoje svobodne menjave dela in ustvarjanja dohodka, kakor tudi ostala razmerja, ki zadevajo uresničevanje skupnih ciljev in interesov delavcev delovne skupnosti Skupnih služb SOZD Iskra (v nadaljevanju: delovna skupnost) in delavcev TOZD, ki združujejo svoje delo v delovnih organizacijah v SOZD Iskra (v nadaljevanju, združene delovne organizacije), zlasti pa:

- vrsto del, ki jih opravlja delovna skupnost,
- temeljne pogoje glede strukture del in nalog, kvalifikacijske strukture in števila delavcev v delovni skupnosti,
- osnove in merila za pridobivanje dohodka delovne skupnosti,
- načela organiziranosti delovne skupnosti,
- pravice delovne skupnosti glede odločanja o zadevah in uporabe sredstev v zvezi z opravljanjem njenih del,
- odgovornost za izvajanje letnega programa,
- način koordiniranja dela med organi upravljanja SOZD in delovno skupnostjo,
- način reševanja medsebojnih sporov.

II. VRSTA DEL

2. člen

Dela in naloge delovne skupnosti kot izvajalca administrativno-strokovnih pomožnih in tem podobnih del je razvrščeno v naslednje vrste:

1. Priprava informacij za odločanje v organih upravljanja in družbenopolitičnih organizacijah SOZD Iskra, ki zajema:
 - a) Pripravljanje prognoze razvoja okolja, gospodarskih gibanj, razvoja tehnologije, mednarodnih gospodarskih političnih odnosov ter zbiranje ustreznih informacij.
 - b) Pripravljanje informacij o spremembah družbenega urejanja (zakoni, dogovori, sporazumi in drugi normativni in zavezujoči ukrepi) odnosov v finansiranju, investiranju planiranju, zunanji trgovini, organizaciji, informatiki, kontroli kvalitete, samoupravljanju in skrbi za kadre.
 - c) Pripravljanje podatke o finančno-ekonomskem stanju SOZD, stanju investiciji, proizvodnje, tehnologije, inovacijske dejavnosti, organizacije, informacijskega sistema, kadrov, ter kakovosti proizvodnje in storitev.
 - d) Ugotavljanje razvojnih možnosti SOZD Iskra z makroekonomskega vidika in predlaganje delitve dela ter predlogov proizvodnih programov, kar je osnova za izdelavo samoupravnih sporazumov o temeljnih skupnega plana, planov in letnih programov ter predlogov sprememb in dopolnitev teh dokumentov.
 - e) Priprava in izdelava predlogov samoupravnih splošnih aktov, s katerimi se ureja politika na posameznih področjih kot na: kadrovskem področju, ki zajema štipendiranje, zaposlovanje, izobraževanje, delitve osebnih dohodkov, nagrajevanje posebnih dosežkov in izenačevanje delovnih pogojev delavcev v SOZD: področju planiranja in analiz; finačno kreditnem področju, ki zajema

(Nadaljevanje na 4. strani)

zaposlenih že preko 2500 delavcev, ki izvajajo naslednje dejavnosti:

- a) tržna dejavnost, ki združuje kompleks trženja od marketinga, akvizicije do izvedbe zunanjetrogovinske dejavnosti, servisov, lastne prodajne mreže itd.
- b) organizacijo za informatiko in organizacijo, ki opravlja od razvoja metodologij za izbiro in oblikovanje informacij do zagotavljanja informativne dokumentacije
- c) organizacijo za kakovost in metrologijo, ki opravlja od razvoja in oblikovanja sistema zagotavljanja kakovosti do atestiranja proizvodov
- d) organizacijo za izvedbo investicij, vzdrževanja poslovnih prostorov, organiziranju družbene prehrane do organiziranja rekreacije in letovanja delavcev
- e) šolski center kot izobraževalno institucijo za potrebe izobraževanja delavcev Iskre
- f) dve delovni skupnosti od katerih ena organizira obveščanje delavcev preko glasila Iskre, druga pa pripravlja strokovne materiale za odločanje poslovodnega organa SOZD, samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij v SOZD
- g) v razpravi je še organizacija interne banke, ki bo izvajala denarno poslovanje v SOZD.

Pri tem se je KOOS posebno ukvarjal z analiziranjem uresničevanja dohodkovnih odnosov med temi DO in TOZD z analizo uresničevanja udeležbe na skupaj ustvarjenem prihodku in uresničevanju svobodne menjave dela. Na osnovi analize je KOOS nato dajal pobude za sklepanje dodatnih samoupravnih aktov, dajal pobude za neposredne ukrepe, predlagal izhodišča za izvajanje kadrovske politike v teh organizacijah ter si prizadeval za dosledno seznanjanje delavcev v Iskri z delovanjem teh organizacij in njihovim pomenom za delovanje SOZD kot celote. Pri tem se je KOOS posebno prizadeval za vsklajevanje posameznih interesov z interesi vseh delavcev SOZD Iskra in družbe kot celote, upoštevajoč pomen SOZD Iskra kot podpisnika srednjeročnega načrta SRS in neodtujljivo odločanja o dohodku TOZD.

2. Koordiniral uresničevanje kadrovske politike in izdelavo enotnih kriterijev kadrovske politike za samoupravne organe in poslovodne organe SOZD Iskra ter za enotno delegiranje predstavnikov SOZD Iskra v primerih, ko v posameznih organizacijah, institucijah ali organih sodeluje SOZD kot celota (svetu fakultet, GZ, svet s poslovnimi partnerji npr. inštitut Josef Stefan, VTŠ Maribor itd.).
3. Dajal pobude za sklepanje samoupravnih sporazumov na področjih:
 - delitve dohodka OD in skupne porabe
 - vsklajevanje pravic iz medsebojnih razmerij delavcev SOZD Iskra
 - obveščanje delavcev preko časopisnega sveta Glasila Iskra
 - družbene samozaščite itd.
4. Vodil skupno politiko na področju športno-rekreativne, letovanjske in de-

javnosti kulturnih društev SOZD Iskra, pri čemer je aktiviral znatno število delavcev zaposlenih v SOZD.

5. Organiziral skupne oblike družbenopolitičnega izobraževanja v okviru SOZD Iskra z množičnimi seminarji, posvetovanji in delovnimi srečanji aktivistov DPO.
6. Organiziral številne druge oblike neposrednega vsklajevanja stališč o vprašanih gospodarjenja, planiranja, investicijske politike, kvalitete, organiziranosti TOZD ali DO, organiziranja solidarnostnih akcij, aktivnosti žena itd.

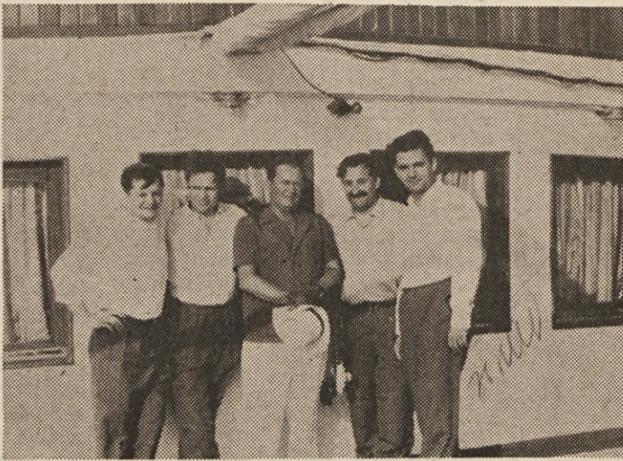
OSNOVNE PRIPOMBE NA PRIPRAVLJENA GRADIVA

1. Pri upoštevanju opredeljene vloge delovne organizacije v našem družbenopolitičnem sistemu, bi bilo potrebno pri nadaljnji razpravi o organiziranosti sindikata močnejše poudariti tudi organiziranost sindikata na nivoju DO, smiselno organiziranost in delovanju OOS. Zato bi bilo potrebno v skladu s stališči 8. kongresa ZSS tudi pospešiti profesionalizacijo sindikalnih delavcev na nivoju DO, da bi lahko zagotovili uresničevanje ustavne vloge sindikata.
2. Na nivoju SOZD bi morali ohraniti stalne oblike delovanja sindikata s koordinacijskim odborom, ki bi preko svojih delegatsko sestavljenih operativnih organov lahko dinamično uresničeval vlogo sindikata v SOZD. Ti organi bi opravljali koordinativno vlogo med OOS glede na dosedanje delovanje in dolžnosti sindikata po ZZZ. Kljub temu, da je bila dosedanja organiziranost in delovanje sindikata v družbi predvsem usmerjena k združenemu delu, bi morali ohraniti tudi tako obliko organiziranosti, ki je dala pozitivne rezultate, vlogo sindikata, v celotnem sistemu družbene reprodukcije pa zagotavljati preko efikasnejše organiziranosti zveze sindikatov.
3. Jasneje je potrebno opredeliti sodelovanje sindikata z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami, predvsem v smislu delitve dela med njim, kar bi omogočalo efikasnejše delovanje OOS in s čemer bi se izognili večkratnemu obravnavanju istih problemov v različnih DPO.

Ta izhodišča daje IO KOOS v javno obravnavo vsem OOS v SOZD Iskra. Zbrane pripombe in predloge bo obravnaval IO KOOS, ki jih bo pripravil za vskladitev na seji koordinacijskega odbora OOS predvidoma 8. maja 1978.

Zato pozivamo vodstva OOS in sindikalnih konferenc DO, da razprave organizirajo takoj in jo zaključijo do 4. 5. 1978, zbrane pripombe in predloge pa posredujejo na Sekretariat DPO SOZD Iskra, Trg revolucije 3, Ljubljana.

Objavljamo predlog samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med delavci TOZD združenih v delovnih organizacijah in delovno skupnostjo Skupnih služb v SOZD Iskra. Na osnovi pripomb, ki so prispele v času javne razprave na Osnutek tega sporazuma (objavljenega v glasilu Iskra 2. januarja 1978) je Odbor za spremljanje izvrševanja programa in delovnih načrtov preobrazil samoupravnih odnosov v SOZD Iskra na svoji seji dne 11. aprila 1978 vskladil tekst Samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med delavci TOZD združenih v delovnih organizacijah in delovno skupnostjo Skupnih služb SOZD Iskra in ga posreduje delavskim svetom delovnih organizacij v sprejem.

šenjem in predanostjo in da sploh ni bilo vprašanja ne ure ne dneva. Kajti naš čas, oziroma rok za dokončanje naše „zadeve“ je bil namreč zelo kratek – vsega skupaj pol leta, in sicer od ideje pa do izročitve našega darila predsedniku Titu. Za sebe Jobro vem in se spominjam, da sem velikokrat prespal kar na svojem delovnem mestu.

In tako je napočil najtežji trenutek – vse se mi je zdelo nič v primerjavi z dejstvom, ko se pojavijo pred predsednikom republike s takšno kompletno napravo, ki ne sme v nobenem primeru odpovedati, hkrati pa mora na vsak način vzbuditi zanimanje in razveseliti našega Tita.

V skupino, ki naj bi našo celotno „zadevo“ izročila Titu smo bili določeni, kot delavci Iskre ing. Klavs, ing. Fon in jaz.

Tako smo torej vse naše naprave prepeljali na Brionce. Ko smo prispeli tja, nam je bilo rečeno, da jih lahko najprej preizkusimo nekje ob obali in ne na ladji. Sicer pa smo vse naše priprave že prej skonstruirali tako, da so bile prilagojene za

uporabo tako na ladji kot na obali, seveda pa pri vsem tem nismo natanko vedeli, kako se bo glede tega odločil sam predsednik: ali jih bo hotel preizkusiti na ladji ali na obali. Kapsulo s kamero smo namreč prilagodili tako daleč, da je bila uspešna in uporabna tudi takrat na ladji, če se je le-ta premikala z minimalno hitrostjo dveh vozlov na uro. In na Brionih so nam najprej naročili, naj vso našo „zadevo“ zmontiramo najprej ob obali. Tako smo tudi storili, pri tem pa smo imeli precejšen problem z dejstvom, da je bil tisti dan izredno sončen, televizijsko sliko pa je bilo treba namreč gledati v bolj zatemnjenem prostoru. S premočno sončno svetlobo bi namreč izgubili precej na kvaliteti sprejema na monitorjih in zato smo na obali takoj improvizirali nekaj šotoru podobnega ter tako zasenčili oba televizijska sprejemnika. Priprave in montaža so trajale nekaj ur, morali smo namreč vse elemente povezati, spustiti kamero v morje ter smo tako okrog enih popoldne vse dokončali in sporočili, da je vse pripravljeno in nared.

Kakih dvajset minut po našem sporočilu je prišel predsednik Tito k nam na otok Vango, kjer smo vso našo „zadevo“ zmontirali in pripravili.

Dobro se še spominjam, tako kot bi bilo včeraj, kako je počasi prihajal k nam predsednik s svojimi značilnimi trdimi koraki ter je seveda takoj vsakega izmed nas posebej pozdravil.

Nismo se še nehali predstavljati, ko se je predsednik Tito že začel zanimati za naše tehniške naprave, zavrzel se je v sliko na zaslonu in takoj vprašal, odkod prihaja televizijska slika. Takoj smo mu pokazali, kje je montirana kapsula s televizijsko kamero in kod leži v morju. Napotil se je na obalo in šel sam pogledat, kje je ležala kamera in tudi za to pokazal izredno zanimanje. Še posebej pa je njegovo pozornost vzbudilo dejstvo, da se nam je posrečilo prikazati na televizijskih zaslonih podmorsko življenje, ribe so plavale sem ter tja po ekranu, morská trava se je majala in nihala, vse to pa nam je seveda omogočala širokokotna skala, ki smo jo vgradili v televizijsko podvodno kamero.

VLOGA SINDIKATA V SOZD ISKRA IN DOSEDANJE DELOVANJE

Sindikati v SOZD Iskra organizirani v skoraj sto OOS ali 12 konferencah sindikata delovnih organizacij. Na nivoju SOZD je organiziran koordinacijski odbor OOS z izvršnim odborom kot njegovim izvršilno političnim organom. V dosedanjem delovanju je sindikat odigral izredno pomembno vlogo v procesu samoupravnega sporazumevanja in dogovarjanja znotraj SOZD, pri čemer je v glavnem deloval na naslednjih področjih:

1. Vsklajeval je procese samoupravnega sporazumevanja v SOZD, pri čemer je posebno spremljal uresničevanje s samoupravnim sporazumom o združevanju v SOZD dogovorjenega delovanja organizacij skupnega pomena, ki izvajajo skupaj dogovorjene funkcije (člen 3 SS o združevanju). Trenutno je v organizacijah skupnega pomena v SOZD Iskra

DUŠAN ŽELJEZNOV

(40)

TITO V ISKRI

„Na drugi strani pa smo tudi poskrbeli,“ je nadaljeval svojo pripoved Marijan Henigman, „da je bila tudi embalaža naše podvodne kamere oblikovana estetsko in funkcionalno. Pri tem moram seveda pristaviti, da je bil prav takrat tudi na začetnem pohodu naš tako imenovani iskrški hišni stil za oblikovanje naših izdelkov, stil, ki nam je tudi kasneje in danes prinesel ugled in priznanje. Sicer pa se spominjam, da je bila tudi kamera sama estetsko oblikovana in da so naši konstruktorji in oblikovalci pri njej že takrat našli elegantno rešitev za tednji čas. In še danes, po tolikih letih, nas bi je ne bilo sram pokazati komurkoli.“

Če hočem biti natančnejši, moram reči, da je v bistvu tu šlo kar za celoten podvodni televizijski studio, ki je vseboval dvanajst naprav, ki so bile med seboj povezane – od televizijske podvodne kamere do dveh monitorjev. Vse to je bilo, kot sem že dejal malo poprej, zelo lepo oblikovano, zlasti kamera s kapsulo in komandni pult, odkoder je lahko predsednik kamero vodil in seveda hkrati tudi opazoval vse, kar je bila kamera zabeležila pod vodo.

Ko je bila torej vsa ta naša „zadeva“ izdelana in narejena že tako daleč, smo jo šli najprej preizkusit na Blejsko jezero in z njo dosegli komaj globino enaindvajsetih metrov in še to globino smo komaj našli s pomočjo domačinov, ki so vsekakor morali poznati dobro svoje jezero in njegova najgloblja mesta.

Za vse ljudi, ki smo takrat delali na tem projektu, lahko rečem, da so delali z neverjetnim entuziazmom, elanom, navdu-

Sklepi poslovnega odbora

Objavljamo važnejše sklepe, ki jih je sprejel poslovni odbor DO Iskre Elektromehanike na svoji 41. seji v Kranju:

1. Imenovan je strokovni team, ki naj bi do konca aprila izdelal vse potrebne investicijske elaborate, na podlagi katerih bodo pridobljena sredstva za razširitev prostorskih zmogljivosti. Predvidena je nadaljnja gradnja prostorov na Laborah za telekomunikacije, računalništvo, števec in skladišča, s čimer bodo sproščeni prostori v matičnih tovarnah v Savski loki. Vsa dela in preselitve bodo predvidoma opravljene v letu 1979.

2. V proizvodnji se kažejo različni problemi: Tovarni ATC manjka 30 do 40 delavcev, ki jih bo morala nujno pridobiti; v Elektroniki plana še ne dosežajo, največ zaradi programskega problema, morala bo zaposliti nekaj strokovnih sodelavcev; v Tovarni TEA je pomanjkanje plastike, kar ovira tudi nekatere druge tozde, zato bo treba to vprašanje čimprej ustrezno rešiti; v Vegi proizvodnja za kooperanta Carl Zeiss še ne poteka kot bi morala.

3. V zvezi s problematiko prodaje je odbor sprejel naslednje sklepe:

— urediti je potrebno točno prikazovanje izdelkov za narodno obrambo in temu področju nasploh posvetiti večjo pozornost.

— določiti, kateri izdelki oziroma enote se vodijo na razredu 6. O tem je treba doseči soglasje s tozdi.

— ponovno pregledati podatke o realizaciji prodaje M 10 C za februar.

— pregledati zaloge telekomunikacijskih tozdov, ki so po podatkih

za februar morda previsoke.

— izdelati naj se ocena o možnosti prodaje izdelkov za letošnje leto.

— pripraviti naj se točne podatke o povečanju obsega prodaje, ker iz dosedanjega pregleda ni razvidno, kolikšno je povečanje na račun višjih cen.

4. Poslovni odbor je obravnaval poročilo o poslovanju firme IRET iz Trsta v preteklem letu. Firma je imela lani 338 milijonov lir izgube. Vodstvo DO naj poskrbi, da bo v roku enega meseca izdelan program potrebnih akcij za sanacijo te firme in predlog za pokrivanje izgube. Poslovanju firme IRET je treba v prihodnje nameniti več pozornosti.

5. Odbor je sprejel predlog za ustanovitev službe za vodenje projektov z naslednjimi pripombami:

— s telekomunikacijskimi tozdi, za katere bo ta služba delala, naj se pregleda sistemizacija delovnih nalog in opravil in njihovo vrednotenje.

— služba za vodenje projektov se ustanovi v DS SS.

— stroške nove službe krijejo telekomunikacijski tozdi.

6. Odbor je obravnaval predlog o organiziranju družbene prehrane na območju Kranja in gradnji tovarne hrane in na predlog odbora za družbeni standard in varstvo pri delu sklenil, da tudi Iskra Elektromehanika podpiše samoupravni sporazum o združevanju sredstev za izgradnjo tovarne hrane v Kranju pa bodo odločale temeljne organizacije po predložitvi investicijskega programa, predvidoma čez pol leta.

Medsebojni odnosi — vgriz v kisló jabolko

Prav tak občutek sem dobil na javni razpravi o samoupravnih in medsebojnih odnosih, ki jo je organizirala mladinska organizacija kranjske Iskre v okviru novinarskih dni, ki prav te dni potekajo v Kranju. Kljub 87 vabilom, ki so jih organizatorji naslovili na družbenopolitične in vodstvene delavce, se je razprave od njih udeležilo komaj 14. Delavec iz neposredne proizvodnje, ki resda niso bili vabljeni še s posebnimi vabili, pa skorajda ni bilo. Omeniti moramo še slabo udeležbo mladine, saj so od njih bili prisotni le predstavniki predsedstev posameznih osnovnih organizacij.

Vse to je dovolj zgovoren dokaz, da o tej temi ne želimo razpravljati in da je mladina z organizacijo javne razprave resnično zagrizla v kisló jabolko, torej tja, kjer nas najbolj boli. Tu pa že najdemo odgovor na vprašanje, zakaj se nekateri družbenopolitični in vodstveni delavci javne razprave niso udeležili. Zbali so se je. Dobro so vedeli, da je to sporno vprašanje, ki ga še nikoli niso razreševali in se je zato najbolje umakniti. Po drugi strani pa so videli, da razpravo organizira mladinska organizacija, ki po njihovem mnenju itak ni pomembna družbenopolitična organizacija. Pri tem se seveda ne zavedajo, da prav s svojo neudeležbo mladino silijo k organizaciji podobnih razprav, saj je mladinska organizacija v vsej svoji zgodovini edina družbenopolitična organizacija, ki ni obremenjena z elementi preteklosti in s tem v zvezi z raznimi ugodnostmi.

Toda, vrnimo se k vsebini javne razprave. Škoda je, da so bili uvodni referati preveč splošni in ne napisani konkretno za Iskro, saj tem niso bili najboljša podlaga razpravi. Je pa res, da mladina težko piše o nekaterih stvareh, saj so ji kot družbenopolitični organizaciji informacije najbolj nedostopne. To se je videlo tudi iz odgovorov. Na nobeno konkretno vprašanje, ki ga je postavila mladina, ni bilo konkretnega odgovora, skoraj vsi so bili iz trte izviti. Jasno je, da je tisti, ki v takem primeru nima informacij, postavil pred zid.

Tudi člani Centra za obveščanje in propagando pri OK ZSMS Kranj, ki so na tribuni sodelovali kot gostje, so izoblikovali nekaj zanimivih vprašanj za razne vodstvene in družbenopolitične delavce. Večina teh vprašanj pa je ostala le na papirju, saj jih člani Centra niso hoteli izreči, ko so uvideli, da tistih, ki bi morali nanje odgovoriti, ni — in odgovori tako enostransko prihajajo le od enega predstavnika.

Tu se ustavimo pri vprašanju, ki ga je Center postavil v zvezi z oblikovanjem sredstev solidarnosti. Tovaršica, ki je vprašala, je bila prekinjena, saj se je sistemom, ki je odgovarjal na to vprašanje, hudičevó hitro mudilo odgovoriti.

Odgovor je pokazal, da delavci pri oblikovanju sredstev solidarnosti nimajo nobene vloge. To pomeni napačno pojmovanje zakona, tako zveznega, republiškega kot tudi samega pravilnika. Vsi ti zakoni namreč dopuščajo možnost, da delavci v organizaciji združenega dela, ki ustvarjajo dohodek po načelih gospodarskega poslovanja, sami odločajo, ali bodo organizirali delo prek 42-urnega delovnega tedna in tako doseženi osebni dohodek v celoti plačajo kot prispevek solidarnosti, ali pa bodo ta prispevek plačali iz povprečnega neto osebnega dohodka. V Iskri so bila ta sredstva avtomatsko odtrgana, kar je povzročilo močno reakcijo med delovnimi ljudmi. Res je o tem sicer predhodno pisalo v glasilu Iskra, vendar smo te informacije lahko prebrali le med številnimi drugimi sklepi poslovnega odbora naše delovne organizacije. Takšna neobrazložena informacija pa itak nima nobenega smisla.

Po drugi strani pa smo iz odgovora na to vprašanje čutili preveliko odvisnost TOZD od delovne organizacije. Nekateri tovarši pozabljajo, da je tozd danes osnovna oblika združenega dela, v kateri delavci neposredno in enakopravno uresničujejo svoje družbenoekonomske in druge samoupravne pravice in odločajo o drugih vprašanih svojega družbenopolitičnega položaja. Delavec, zaposlen v tozdu, je svobodni združen proizvajalec, hkrati pa tudi kolektivni podjetnik, ki upravlja družbena proizvodna sredstva in ki ekonomsko odgovarja za svoje odločitve. Delavec v tozdu mora odločiti o vseh pomembnih zadevah. To pa seveda ne pomeni, da se tozd „podjetniško“ vase zapira in da kot tak delovne organizacije ne potrebuje. Nasprotno. Takšna oblika in način dela tozda, kot smo jo navedli, je izraz in jamstvo za osvoboditev neposrednega proizvajalca in podlaga za njegovo samostojnost. Težnja po preveliki vlogi delovne organizacije, kot jo je bilo moč čutiti na javni razpravi, pa je odraz negativnih teženj, ki stremijo k neki obliki odtujevanja in monopola.

Kopica je še odprtih problemov na relaciji proizvodnja-skupne službe, kjer smo prišli do dveh skrajnosti — še

čisto proračunskega financiranja teh služb, oblečenega v samoupravni sporazum na eni strani in do atomiziranja delovnih opravil do vsake najmanjše podrobnosti na drugi strani. O odnosu med tozdi in skupnimi službami ni bilo v razpravi povedanega nič konkretnega, oziroma so govorili le o nekaterih stvareh, ki jih želijo (in tudi delajo) spremeniti, pa da bi navsezadnje ostalo vse po starem.

V razpravi so se dotaknili tudi poglobljeno k pobudi družbenega pravnobranilca samoupravljanja v zvezi z usklajevanjem delitve sredstev za osebne dohodke z zakonom o združenem delu, ki sta jo pripravila odbor za uveljavljanje ZZD in sindikalna organizacija. Člani Centra za obveščanje in propagando pri OK ZSMS Kranj so postavili zanimivo vprašanje, kakšna je bila vloga ZK in sploh družbenopolitičnih organizacij pri organiziranju referenduma, na katerem so se delavci izjavljali o sprejemu pravilnika o osovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke. Čeprav odgovor niso bili zadovoljivi, smo vseeno postavili splošno ugotovitev, namreč to, da v naši delovni organizaciji ni mogoče družbenopolitične organizacije med množicami. Zveza komunistov kot vodilna idejna in politična sila delavskega razreda in vseh delovnih ljudi, se tudi po neuspelem referendumu ni znala uveljaviti kot vodilna idejna sila. Jasno je torej, da njena vloga v neposredni proizvodnji, med delavskim razredom, sploh ni bilo čutiti. Sindikat pa je vse prevečkrat skrbel za „sindikalni golaž“, pozabil pa je, da je njegova temeljna funkcija po ustavi borba za uresničitev socialističnih samoupravnih odnosov in odločilne vloge delavcev pri upravljanju družbene reprodukcije. Čudimo se, da se razprave nista udeležila predstavnika vodstev Zveze komunistov (sveta ZK) in sindikalne konferenca Elektromehanike. Nihče od njiju svojih odsotnosti ni opravičil. Iz tega lahko zaključimo, da ne opravljajo dobro zaupani funkciji ali da imata slab odnos do mladinske organizacije. Pravzaprav pa imamo tako mnenje o vseh, ki so bili vabljeni pa so neopravičeno izostali. Kar se tiče mladinske organizacije, ugotavljamo, da je pri njih sicer opaziti nekatere nove pozitivne revolucionarne elemente, vendar še vse preveč forumsko delajo, torej v predsedstvu in sekretariatu, ne pa tudi med množicami.

Na razpravi smo slišali tudi podoben tek, da se komaj 10 % dijakov iz Iskra zaposli v naši delovni organizaciji. Čeprav ne vemo, ali je podatek točen, lahko zapišemo, da tem dijakom, razen štipendij, prav ničesar nudimo. Vzrok za odhajanje dijakov v druge kolektive je torej popolnoma razumljiv.

Na razpravi je bilo postavljeno še več vprašanj, od katerih vsako zahteva še dodatno razčlenbo, vendar smo se v tem članku omejili le na najbolj pomembnejše. Vsekakor pa so zaključki javne razprave pomemben prispevek za razreševanje problemov na področju medsebojnih in samoupravnih odnosov. Upamo, da bomo z izboljšanjem le-teh odpravili tehno-kratske elemente, ki so bili tokrat na tribuni še kako prisotni. Organizacija ZSM bo v prihodnje pripravila še več podobnih razprav. Vendar pa te ne bodo rodile uspeha, če se mladinska vodstva ne bodo oprla na vse svoje članstvo, pa tudi na delavski razred kot celoto. Če bodo to storila, potem se ne bomo več spraševali, zakaj na tribunah ni neposrednih proizvajalcev, saj tega problema ne bomo več poznali.

Svet pa se vrti naprej, žal ne tako, kot bi mi radi. Mi, ki se pustimo vreti. Milijoni kolesčkov, ki sestavljajo kolesje, milijoni, ki smo tudi svetlo kakršnega nimamo radi. Ne pustimo torej, da kisló jabolko postane še bolj kisló.

Miro Erčan

DOPIŠUJTE V ISKRO

ustanovitev interne banke, ter stimulacijo izvoza, pri ustvarjanju in delitvi dohodka, pri delitvi dela; v razvojno-raziskovalni in inventivni dejavnosti, politike, kakovosti, strokovnega informiranja, o proizvodnji in tehnologiji, standardizaciji, družbeni samozaščiti in ljudski obrambi, vzdrževanju stikov z javnostjo in na področju samoupravljanja.

2. Opravljanje drugih izvedbenih nalog za SOZD kakor so:
 - a) plačilni promet in finančno poslovanje z združenimi sredstvi na ravni SOZD, periodični obračun, zaključni račun za SOZD ter priprava informacij o finansiranju iz združenih sredstev,
 - b) registracija SOZD in spremembe ter dopolnitve registrskih podatkov, opravljanje ostalih nalog, ki zadevajo statusna vprašanja SOZD,
 - c) administrativno-tehnična opravila v zvezi s podeljevanjem in obračunavanjem štipendij.
3. Strokovna opravila za delo organov upravljanja.
4. Priprava informacij za sodelovanje družbenopolitičnih organizacij v procesu upravljanja.
5. Pripravljanje predloga za uveljavljanje skupnih interesov SOZD Iskra v družbenopolitičnih ter samoupravnih organizacijah in skupnostih in mednarodnih institucijah.
6. Intervencije in posebne naloge po pooblastilu združenih delovnih organizacij kot so: nadomeščanje, revizije, sanacije in analiza stanja.
7. Pojasnila in svetovanje, ki zadeva interno ter družbeno zakonodajo.
8. Administrativno-strokovna dela za delovno skupnost Skupnih služb. Obseg vrste del se določa v letnem programu dela in nalog z upoštevanjem osnov in izhodišč tega sporazuma.

III. Temeljni pogoji glede strukture del in nalog, kvalifikacijske strukture in števila delavcev v delovni skupnosti.

3. člen

Temeljni pogoji glede strukture del in nalog ter kvalifikacijske strukture kadrov v delovni skupnosti izhajajo iz zahtevnosti del in nalog delovne skupnosti glede na družbeno vlogo SOZD Iskra, opredeljeno z družbenim dogovorom o temeljih plana SR Slovenije za srednjeročno obdobje, samoupravnim sporazumom o temeljih plana SOZD Iskra za srednjeročno obdobje ter samoupravnim sporazumom o združitvi delovnih organizacij v SOZD Iskra.

- Vsi navedeni dokumenti opredeljujejo SOZD Iskra kot proizvajalca materialnih dobrin in izvajalca storitev na področju elektronske industrije, ki:
- ustvarja novo vrednost z razširjeno družbeno reprodukcijo,
 - zagotavlja delo obstoječim in novim delavcem,
 - omogoča vključevanje v mednarodno delitev dela,
 - nenehno prispeva k trajni in kvalitetni usposobljenosti družbenih dejavnosti posebnega pomena (PTT, železniški promet, energetika),
 - prispeva k razvoju sredstev za obrambo in družbeno samozaščito.

4. člen

Pri zagotavljanju v prejšnjem členu opredeljene vloge SOZD Iskra, morajo biti delavci delovne skupnosti usposobljeni za pripravo informacij za odločanje v upravljanju iz naslednjih vidikov:

1. Prodajnih sistemov, metod organiziranja, zagotavljanja kvalitete, informatike, ekonometrije, komunikologije, zaposlovanja in izobraževanja, samozaščite in ljudske obrambe, politične ekonomije socializma, zakonodaje, družbene razširjene reprodukcije (makroekonomika).
2. Programov in tehnologij za blagovna področja: telekomunikacije, avtoelektrike, elementov, široke potrošnje, avtomatizacije, računalništva in kompleksnih sistemov.
3. Sistemov posebnega družbenega pomena kakor so: JLA, PTT, promet in energetika. Kadrovska struktura in število delavcev v delovni skupnosti se določa z letnim programom dela in nalog.

IV. OSNOVE IN MERILA ZA PRIDOBIVANJE DOHODKA DELOVNE SKUPNOSTI

5. člen

Delovna skupnost pridobiva svoj dohodek iz celotnega prihodka, ki ga ustvari s svobodno menjavo dela z delavci združenih delovnih organizacij, za katere opravlja dela skupnega pomena.

- Prihodek delovne skupnosti je odvisen od:
- a) vrste, obsega in kakovosti dela delovne skupnosti,
 - b) ustvarjenega dohodka združenih delovnih organizacij,
 - c) prispevka k uspehu pri poslovanju in zadovoljevanju potreb in interesov združenih delovnih organizacij.

6. člen

- Celotni prihodek delovne skupnosti vsebuje:
1. z letnim programom dogovorjeno višino materialnih stroškov,
 2. zakonsko oziroma dogovorjeno stopnjo amortizacije,
 3. dohodek delovne skupnosti, ki se razporedi za:
 - prispevki iz dohodka,
 - sredstva za osebne dohodke,
 - sredstva za sklad skupne porabe.

a) Materialni stroški

7. člen

- Materialne stroške predstavljajo:
- najemnina,
 - stroški tekočega in investicijskega vzdrževanja poslovnih prostorov,
 - funkcionalni stroški, kakor so PTT stroški, kopiranje, tiskanje, dnevnic, potni in selitveni stroški,
 - ostali stroški v skladu z določbami členov 12 do 17 zakona o ugotavljanju in razporejanju celotnega prihodka in dohodka.

b) Amortizacija

8. člen

Delovna skupnost izloča iz skupnega prihodka sredstva za amortizacijo po minimalnih stopnjah, ki so z zakonom določene. Morebitna amortizacija iznad minimalnih stopenj se lahko dogovori z letnim planom dela in nalog ter kvalifikacijske strukture kadrov.

c) Dohodek

9. člen

- Izdatki iz dohodka delovne skupnosti so:
- dogovorjena višina prispevkov samoupravnim interesnim skupnostim,
 - dogovorjena višina prispevkov za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, razen izdatkov za predmete, ki predstavljajo osnovna sredstva po veljavnih predpisih in razen nadomestil osebnega dohodka delavcev za čas, prebit na opravljanju obveznosti za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito,
 - premije za zavarovanje osnovnih sredstev delovne skupnosti,
 - drugi izdatki delovne skupnosti, ki so predpisani z zakoni.

10. člen

Sredstva za osebne dohodke delavcev delovne skupnosti se oblikujejo na osnovi samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za delitev osebnih dohodkov delavcev delovne skupnosti, ki odraža odvisnost osebnih dohodkov:

1. od vrste, obsega in kvalitete opravljenih nalog, določenih:
 - po samoupravnem sporazumu o temeljih skupnega plana SOZD,
 - po letnem programu.
2. od osnov in meril za delitev osebnih dohodkov, določenih:

Potrdili volitve

Poslovna hiša v Škofji Loki je bila 13. aprila gostitelj zasedanja predsedstva sindikata Široke potrošnje. Seji so poleg članov predsedstva prisostvovali še predsednik IO KOOS SOZD Iskra Jože Čebela, predstavniki Počitniške skupnosti in generalni direktor IŠP Simon Primožič.

Na sestanku so obravnavali obsežno problematiko, ki se je vrstela predvsem okrog dveh točk – ob zaključku volitev v samoupravne organe so delegati evidentirali še ostale nosilce samoupravnih funkcij – predsednika delavskega sveta Delovne organizacije, člane odbora za samoupravni delavski nadzor DO, predlagali pa so tudi delegate v odbore na ravni SOZD Iskra.

Druga točka, poročilo generalnega direktorja DO o poslovanju v prvem kvartalu, pa je potrdilo predvsem črno glade napovedi iz začetka letošnjega leta – fizična proizvodnja ne dosega plana, gospodarsko stanje je več kot zaskrbljujoče, še zlasti zaradi dejstva, da ni opaziti zadostnih sprememb na bolje.

V prvi točki dnevnega reda so predstavniki Počitniške skupnosti Iskra, ki v skladu s podpisanim samoupravnim sporazumom o združenju v SOZD Iskra deluje v okviru Iskra Invest servisa, predlagali potrditev letošnjega plana stroškov. Opozorili so na tri osnovne dejavnosti te skupnosti – letovanja, rekreacija in organizacija večjih prireditelj – in na skromno stanje počitniških kapacitet Iskre. Letošnji plan stroškov je sestavljen na podlagi sprejetega samoupravnega sporazuma o Samoupravnih interesnih skupnostih, celotna vsota pa je približno 20 % višje od lanskoletne. Vzrok tolikšnemu povišanju je predvsem v visoki najemnini, ki se ni poravnana niti za preteklo leto. Sama vsota pa sicer ne predstavlja nobene možnosti za razširitev Iskrinih kapacitet, zagotavlja pa vsaj status quo. Po sedanjem ključu ima Široka potrošnja 138 ležišč ter lastne šotore na Dugem otoku – to pa je za vse potrebe seveda mnogo premalo.

Letos so predvidene 10-dnevne izmene, cene pa so bile že objavljene v glasilu Iskra. Predstavnik Počitniške skupnosti je opozoril, da bi se cene kapacitet in ostalih hotelskih storitev nekoliko znižale, če bi v Iskri enotneje ukrepali – za prihodnjo sezono bi morali že vnaprej rezervirati 70 – 90 dni. To pa bi seveda pomenilo tudi tveganje za poravnavo nezasedenih kapacitet. Omeniti velja tudi razširjeno mnenje, da je najcenejša oblika letovanja razmestitev prikolic posameznih TOZD. Verjetno ni neutemeljena ugotovitev, da je to mnenje podprto zgolj s pomanjkljivim izračunom stroškov – vsakoletno prevažanje, razmestitev in zimovanje poleg nabavne cene precej stane – koliko, pravzaprav nihče ne ve.

S tem v zvezi so delegati potrdili osnovni namen Počitniške skupnosti, ki mora doseči možnosti cenene letovanja delavcev. Prizadevanja v preteklosti tem zahtevam niso bila kos, sedanje stanje pa to kategorično zahteva. Prejšnja organiziranost Počitniške skupnosti kot samoupravne interesne skupnosti, ki se je financirala iz skladov skupne porabe, ni imela možnosti razširjene reprodukcije.

Nedvomno mačehovski odnos je treba čimprej presekat. Jasno je namreč, da takšno stališče ni v skladu z interesi delavcev in sindikata. Delegati so zato potrdili pripravljenost, da se vključijo v širše združevanje, ki bo edino lahko zagotovilo cenena letovanja in rekreacijo.

V skladu s samoupravnim sporazumom o združenju v SOZD Iskra in s stališčem družbenopolitičnih organizacij je Iskra Invest servis politično odgovoren za izdelavo razvojnega programa počitniške dejavnosti. Sindikat je zavzel odločno stališče, da bo bdel nad izvrševanjem sklepov.

Delegate na sestanku je med drugim zanimalo tudi stanje prikolic, ki so jih delavci Iskre prispevali kot obliko solidarnostne pomoči prizadetim v Posočju. Poročal je Jože Čebela: „Pred nedavnim je bila v Tolminu razprava, na kateri smo se odločili, kaj naj storimo s prikolicami, ki niso več potrebne. Bili so trije predlogi – vrniti prikolicke tistim, ki so združili sredstva, podariti prikolicke Počitniški skupnosti, sprejeti pa smo predlog, da štab civilne zaštite prikolic odproda, sredstva pa nameni za namensko pomoč prizadetim v potresu.

Gre za dejstvo, ki smo ga morda že pozabili, da so bila sredstva za nakup prikolic zbrana kot pomoč predvsem prizadetim Iskrašem iz TOZD AET Tolmin.“

Ob zaključku so delegati sklenili, da je letos potrebno dosledno izvajati določila iz samoupravnega sporazuma, ki govorijo o zasedbah počitniških kapacitet – letos bodo na voljo samo podpisnikom samouprav-

nega sporazuma oziroma zaposlenim v Iskri. Za okvirno razporejanje po posameznih TOZD bo skrbel Stane Fleischman iz DSSS.

NAGRADE 4. JULIJ

Letošnja podelitev Iskrinih nagrad ob Dnevu borca, ki bo za delavce Široke potrošnje še toliko bolj aktualna, saj je njihova Delovna organizacija letošnji organizator prireditve dneva Iskre, je predvsem želja po aktivnejši prisotnosti na tem področju.

Predlagali so direktorja TOZD TV Pržan Iva Štembergerja, na ostale delegate pa so apelirali, da zberejo še ostale predloge iz drugih temeljnih organizacij. Rok za oddajo predlogov je 20. april.

IZIDI VOLITEV

Volitve v samoupravne organe SOZD in DO, ki so bile v Široki potrošnji 12. aprila so uspešno zaključene. Na sestanku predsedstva, sindikalne organizacije DO so predlagali člane odborov SOZD Iskra.

Predlagani član odbora za tržništvo je Srečko Zalar, TOZD Prodaja, član kadrovske socialnega odbora je Franc Fefer, Vrhnik, član odbora za dohodkovne odnose je Albert Murn, TOZD TGA, član odbora za razvojno in raziskovalno dejavnost je Jože Šturm, Železniki, član odbora za finance je Jože Svetek, TOZD TV Pržan, član odbora za informatiko in organizacijsko dejavnost je Peter Čemažar DSSS, predlagani delegat odbora za kvaliteto pa je Milan Šebart, TOZD Sprejemniki Sežana.

Za predsednika DS DO so predlagali dosedanjega predsednika Albina Pahorja, za namestnika pa Janeza Bogataja, TOZD TGA. Za predsednika odbora za samoupravni delavski nadzor so predlagali Franca Ivanušo, TOZD TV Pržan, za namestnika pa Toneta Šolarja, TOZD Tovarna elektromotorjev Železniki. Določili so

INDUSTRIJA ELEMENTOV ZA ELEKTRONIKO, LJUBLJANA

TOZD SEM

Obračun in načrti

To pravzaprav ni nič nenavadnega, saj IEZE potrebuje glasilu ISKRA in novinarja za obveščanje in seznanjenje delavcev s stanjem v delovni organizaciji in izven nje. Nenavadno ali bolje, težavno je to, da tedaj ko novinar obišče temeljno organizacijo, ne odneha prej, dokler ne dobi, kar si je zamislil. Treba je torej nekaj podatkov o poslovanju naše TOZD v 1977. letu, nekaj načrtov za 1978 leto in še vse kar bi bilo zanimivega, ne samo za naše sodelavce ampak tudi za ves kolektiv delovne organizacije.

Kako smo zaključili 1977. leto? Dejal bi, da še kar ugodno, čeprav je tista številka, ki se pojavi na koncu letnih poslovnih rezultatov takšna, kot da bi izgubila zadnje ničlo.

Samoupravljalci sprašujejo: „Kje je denar“? Finančnik v DO odgovarja: „V materialu in nedokončani proizvodnji.“ Glavni direktor pravi: „V OD“! Naš vodja za ekonomiko in organizacijo poslovanja pa piše: „Požrli smo ga! Nekaj mi, nekaj sporazumi. Saj delamo s sredstvi, kot svinja z mehomo, prisklednikov, upravičenih in neupravičenih pa se nikoli ne zmanjka!“

No, malo za šalo malo za res, leto 1977 smo zaključili tako, da smo presegli 50 milijonov din planirane realizacije in prodaje za 16 %. Rezultat ocenjujemo ugodno, ker smo v minulem letu preseljevali del proizvodnje s Tržaške ceste v Kotnikovo, s čimer smo močno ovirali normalen potek dela. Izvajanje adaptacij in zakasnitve dobav nove opreme, načrtovane plane popači tako, da načrtovalci, brez humorja, obupajo.

tudi rok za izvolitev članov odborov, 20. april.

SLABI PROIZVODNI USPEHI

Ob zaključku zasedanja je generalni direktor DO Široka potrošnja referiral podatke o značilnosti proizvodnje v prvem letošnjem kvartalu.

Že iz januarске ocene poslovanja je bilo razvidno, da je proizvodnja močno zašepala. Vsi podatki od takrat naprej pa svarijo, da bo treba radikalno ukrepati, preden pride do resnejših težav. Iz ocene predstavnikov posameznih temeljnih organizacij pa je žal razvidno, da so krivci nezani, navadno izven tovarne.

Taka pot iskanja rešitve iz kočljivega položaja pa verjetno ne bo pripeljala do zaželenih uspehov, vsekakor pa ne do temeljite sanacije vseh problemov. Posamezni rezultati (fizična realizacija plana po TOZD) pa so: TOZD TV Pržan 71 %, TOZD Tovarna elektromotorjev Železniki 95 %, TOZD TGA Reteče 80 %, TOZD Tovarna antenskih naprav Vrhnik 104 %, TOZD Montaža elektromotorjev Idrinja 83 % in TOZD Tovarna radijskih sprejemnikov Sežana 90 %.

Iz podatkov je razvidno da je plan preseglja edino vrhniška, najmanjša temeljna organizacija, vse ostale pa imajo velike izpade – največji je nedvomno iz Pržana, ki z 71 procentno realizacijo prikazuje skoraj mesečni izpad proizvodnje.

Celotni rezultat pove, da je imela Delovna organizacija skoraj 10 % manj čistega ostanka dohodka od predvidenega.

Lanske zaloge se dobro prodajajo, žal pa se kopičijo letošnje – prevladujoča tendenca je, da se vsepovsod zvišajo cene ob nespremenjeni kvaliteti – dolgo to ne bo več mogoče. Sedanji položaj pelje v ekonomske in politične posledice. Sedanji osebni dohodki so že zdaj eni najnižjih v Iskri in regijah, grozijo pa še nižji – če proizvodnja ne bo prišla na zeleno vejo.

Uvoz neprestano narašča, izvoz pa istočasno upada, tako da postaja likvidnost vprašljiva. Investicij je premalo, tiste, ki so v teku pa temeljijo na ročnem delu, premalo pa v sami tehnologiji in izboljšanju delovnih pogojev. Trenutno je v DO najavljenih precej investicij, vendar pa samo 20 % v opremo. Investicijsko politiko bo treba spreminjati mišljensko – ne gre za olepšave pročelij temveč za bistveno drugačno utemeljenost vlaganj.

Delegati so sprejeli tudi informacijo o stanju sanacijskega poteka v Idrinji, kjer je že jasno, da bo izgubo moč pokriti, sam sanacijski program pa je že v teku.

Delegati so ob zaključku sprejeli sklep, da se mora na vseh osnovnih organizacijah sindikata obravnavati tudi planske izvršitve, v celoti pa aktivneje vplivati na izpolnjevanje planskih obveznosti.

Stane Fleischman

- v samoupravnem sporazumu o skupnih osnovah in merilih za delitev dohodka in osebnih dohodkov delavcev kovinske in elektroindustrije ter proizvodne obrti SR Slovenije;
- v ustreznem samoupravnem sporazumu o enotnih osnovah in merilih za delitev dohodka in osebnih dohodkov v SOZD Iskra;
- 3. od osebnega dohodka za enoto dela kot je določena v samoupravnem sporazumu o skupnih osnovah in merilih za delitev dohodka in sredstev za osebne dohodke kovinske in elektroindustrije ter proizvodne obrti v SR Sloveniji, pri čemer je osebni dohodek za enoto opravljenega dela v delovni skupnosti enak poprečno izplačanemu osebnemu dohodku za enoto dela v SOZD Iskra.

11. člen

Sredstva za sklad skupne porabe se dogovorijo med delovno skupnostjo in združenimi delovnimi organizacijami z letnim programom.

12. člen

Sredstva za širjenje materialne osnove dela delovne skupnosti bomo namensko združevale vse podpisnice v skladu s sporazumno načrtovanim razvojem delovne skupnosti. Delež, ki ga bo združevala posamezna podpisnica bo določen v letnem programu v skladu s samoupravnim sporazumom o temeljih skupnega plana SOZD Iskra.

č) Letni program dela in nalog

13. člen

Letni program dela in nalog – letni plan svobodne menjave dela – se pripravi na osnovi določil samoupravnega sporazuma o združenju v SOZD Iskra, samoupravnega sporazuma o temeljih skupnega plana SOZD ISKRA, ugotovljenih potreb združenih delovnih organizacij in določil tega sporazuma.

V letnem programu dela in nalog so podrobneje določene in ovrednotene delovne naloge v skladu z vrsto del iz 2. člena tega sporazuma.

Program dela in nalog je sestavljen iz:

1. ovrednotenih del (vključno s številom izvajalcev in kvalifikacijsko strukturo, potrebno za izvedbo teh del), ki jih opravlja delovna skupnost, opredeljena v 15. členu tega sporazuma in
2. ovrednotenih del kolegijskega poslovodnega organa SOZD Iskra, opredeljenih s statutom SOZD Iskra.

Letni program dela in nalog pripravi strokovna služba delovne skupnosti in postane sestavni del Letnega programa uresničevanja ciljev in izpolnjevanja obveznosti iz samoupravnega sporazuma o temeljih plana SOZD Iskra, ki ga sprejme delavski svet Iskre v skladu s statutom.

14. člen

Delavci v TOZD in enovitih delovnih organizacijah, združenih v SOZD Iskra, zagotavljajo iz doseženega dohodka sredstva za delovno skupnost SOZD.

Osnova za zagotovitev deleža delovne skupnosti SOZD so vrednotene delovne naloge delovne skupnosti v odvisnosti od pričakovanega dohodka TOZD in enovitih delovnih organizacij.

TOZD in delovne organizacije zagotavljajo delež dohodka za delovno skupnost SOZD v razmerju doseženega dohodka v preteklem letu po 1/12 do 10. v mesecu za pretekli mesec.

Ob zaključnem računu se opravi poračun danih akontacij na temelju dejansko doseženega dohodka v tekočem letu.

V. NAČELA ORGANIZIRANOSTI DELOVNE SKUPNOSTI

15. člen

Na osnovi vrste del iz 2. člena tega sporazuma in na osnovi v prejšnjem členu opredeljenih znanj, je določena organizacija del in kadrovska struktura tako, da delovna skupnost sestavljajo:

1. strokovna služba,
2. sekretariat samoupravljanja,
3. sekretariat družbeno-političnih organizacij,
4. administrativno-tehnična služba,
5. služba štipendiranja,
6. vodja delovne skupnosti.

16. člen

Člani kolegijskega poslovodnega organa SOZD Iskra uresničujejo svoje pravice iz dela v delovni skupnosti v skladu s statutom SOZD Iskra.

17. člen

Strokovna služba pripravlja ustrezne informacije, ki so potrebne organom upravljanja (DS SOZD, izvršilni organi SOZD, kolegijski poslovodni organ SOZD), da lahko sprejemajo kvalificirane odločitve.

Strokovni potencial te službe mora obsegati vsa znanja, navedena v 4. členu tega sporazuma in se določa s srednjeročnim planom in letnimi programi.

18. člen

Sekretariat samoupravnih organov zagotavlja pravno regularni potek dela teh organov (DS, izvršilni organi, odbori in komisije SOZD) in opravlja strokovna opravila za delo organov upravljanja.

19. člen

Sekretariat družbenopolitičnih organizacij opravlja strokovna dela za potrebe DPO.

20. člen

Administrativno-tehnična služba opravlja vsa spremna dela: tajniška, steno-daktilografska in administrativna dela, finančno-računovodska in personalna, ki omogočajo nemoteno delo DS, izvršilnih organov SOZD, komisij, članom kolegijskega poslovodnega organa, družbenopolitičnih organizacij SOZD in delavcev strokovne službe.

21. člen

Služba štipendiranja opravlja administrativno-tehnična opravila v zvezi s podeljevanjem in obračunavanjem štipendij.

22. člen

Vodja delovne skupnosti zagotavlja tako organizacijo in potek dela delovne skupnosti, da omogoči optimalno izvrševanje del in nalog delovne skupnosti, ki so določene s plani in programom dela, s sklepi organov upravljanja, poslovodnega organa SOZD Iskra, organov DPO SOZD Iskra in delovne skupnosti in zagotavlja uresničevanje pravic iz dela delavcev delovne skupnosti.

Imenuje in razrešuje ga DS SOZD po javnem razpisu, potem ko dobi mnenje DS delovne skupnosti; njegova mandatna doba pa traja 4 leta.

Oseba, ki kandidira za vodjo delovne skupnosti, mora izpolnjevati pogoje, kot so določeni v samoupravnem sporazumu o združitvi v SOZD za člane kolegijskega poslovodnega organa.

VI. PRAVICE DELOVNE SKUPNOSTI GLEDE ODLOČANJA O ZADEVAH IN UPORABE SREDSTEV V ZVEZI Z OPRAVLJANJEM NJENIH DEL

23. člen

Delovna skupnost ima v pravnem prometu s tretjim pooblastila za sklepanje pogodb in drugih pravnih poslov, vendar v zadevah in mejah sredstev, s katerimi ima po tem sporazumu pravico razpolagati.

24. člen

Delovna skupnost ne more opravljati del in nalog za pravne in fizične osebe izven SOZD Iskra.

25. člen

Delavci delovne skupnosti lahko poverijo izvršitev posameznih strokovnih del ali nalog pravnim in fizičnim osebam izven SOZD Iskra, če gre za dela oziroma naloge takega značaja, da za kvalitetno in strokovno izvedbo le-teh, v delovni skupnosti ni

T. P.

Člani ZB so zborovali

ustreznega strokovnjaka. O tem odloča delavski svet delovne skupnosti, ki je tudi pristojen, da v smislu statuta delovne skupnosti odobri tozadevno pogodbo o delu.

Določbe prejšnjega odstavka ne zadevajo primerov, ko je za kvalitetno in učinkovito izvedbo del in nalog delovne skupnosti potrebno sodelovanje ustreznih strokovnih organizacij z združenega dela oz. strokovnih delavcev v okviru SOZD — taka razmerja pa se urejajo s posebnimi medsebojnimi pogodbami oziroma dogovori.

Delavci delovne skupnosti lahko za združene delovne organizacije opravljajo tudi druga dela in naloge izven okvira 2. člena, vendar na podlagi posebnih sporazumov ali pogodb in pod pogojem, da opravljanje takih del in nalog ne vpliva na redno, kvalitetno in pravočasno opravljanje s tem sporazumom dogovorjenih del in nalog.

26. člen

Delavci delovne skupnosti sklepajo samoupravni sporazum o združevanju del delovne skupnosti in sprejemajo statut, samoupravni splošni akt o urejanju delovnih razmerij ter druge samoupravne splošne akte, skladno z zakonom.

VII. ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE LETNEGA PROGRAMA

27. člen

Delovna skupnost je odgovorna za vsebinsko ustreznost in pravočasnost informacij, potrebnih za odločanje v upravljanju ter za ustrezno izvedbo vseh ostalih del in nalog delovne skupnosti, določenih v letnem programu.

28. člen

Združene delovne organizacije so odgovorne za pravočasno dostavo, točnost in ustreznost vseh potrebnih podatkov, ki jih delovna skupnost potrebuje za izvedbo del in nalog iz prejšnjega člena.

29. člen

Če delovna skupnost ne opravi ali ne opravi zadovoljivo prevzetih del in nalog iz 27. člena — kar ugotavlja kolegijski poslovodni organ SOZD Iskra kvartalno — lahko DSI na predlog kolegijskega poslovodnega organa SOZD Iskra ali podpisnic sprejme naslednje ukrepe:

- kadrovske prejemitve v skladu s samoupravnim sporazumom o združevanju v SOZD oz. drugim samoupravnim splošnim aktom,
- reorganizacija delovne skupnosti,
- sprememba letnega programa dela nalog.

30. člen

Kadar združene delovne organizacije sklepajo o zmanjšanju in zoževanju programa dela delovne skupnosti ter temu ustreznemu zmanjšanju svojih finančnih obveznosti do delovne skupnosti, morajo hkrati tudi odločiti o ustreznem razporejanju tistih delavcev delovne skupnosti, katerim bi zaradi takih ukrepov prenehala potreba po delu.

31. člen

Če združene delovne organizacije ne ravnavajo po določbah 28. člena in zaradi tega delovna skupnost ni mogla opraviti, ali zadovoljivo opraviti prevzetih del in nalog, predlaga kolegijski poslovodni organ DS SOZD, da sprejme proti tem organizacijam ustrezne ukrepe v skladu s samoupravnim sporazumom o združitvi v SOZD.

VIII. NAČIN KOORDINIRANJA DELA MED ORGANI UPRAVLJANJA SOZD IN DELOVNO SKUPNOSTJO

32. člen

Dela in naloge delovne skupnosti, opredeljene s tem sporazumom in s sklepi organov upravljanja SOZD daje delovni skupnosti:

- a) poslovodni kolegij prek vodje delovne skupnosti oz. neposredno ustreznemu delavcu v soglasju z vodjo delovne skupnosti,
- b) predsednik DS SOZD neposredno delavcem sekretariata samoupravljanja;
- c) predsedniki družbenopolitičnih organizacij neposredno delavcem v sekretariatu družbenopolitičnih organizacij.

IX. NAČIN REŠEVANJA MEDSEBOJNIH SPOROV

33. člen

Nadzor nad uporabo določil tega sporazuma opravlja delavski svet SOZD in organ samoupravne delavske kontrole SOZD.

34. člen

Vse spore, ki nastanejo v zvezi z izvrševanjem tega sporazuma, rešuje notranja arbitraža na način in po postopku kot je določen v samoupravnem sporazumu o združitvi v SOZD.

X. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

35. člen

Dokler ne bo sklenjen samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za delitev dohodka in osebnih dohodkov v SOZD Iskra, s katerim bo dogovorjena metodologija ugotavljanja in merjenja dela, bodo OD v delovni skupnosti odvisni od gibanja osebnih dohodkov v SOZD Iskra. To določilo velja najdlje eno leto.

36. člen

Vse določbe tega sporazuma, ki zadevajo službo štipendiranja in njeno delo, veljajo do sklenitve družbenega dogovora o štipendiranju in kadrovski politiki v SR Sloveniji.

37. člen

Delavci delovne skupnosti morajo najpozneje v roku 6 mesecev od dneva veljavnosti tega sporazuma sprejeti in vskladiti svoje samoupravne splošne akte z njegovimi določili.

38. člen

Ta sporazum prične veljati, ko je bil v predpisanem postopku sprejet v TOZD, združenih delovnih organizacijah v SOZD Iskra in v delovni skupnosti.

S tem dnem prenehajo veljati določbe dosedanjih samoupravnih splošnih aktov, ki so v nasprotju z njegovimi določili.

39. člen

Spremembe in dopolnitve tega sporazuma lahko predlaga vsak delavec, postopek za spremembo in dopolnitev pa se mora pričeti, če podajo obrazložen predlog:

- delavski svet katerekoli udeleženke tega sporazuma,
- delavski svet SOZD,
- družbenopolitične organizacije,
- pristojna družbenopolitična skupnost.

Bo konjunktura po svetu padla?

(Nadaljevanje s 1. strani)

25 %, uvožene surovine in polizdelki pa so na srečo še ostali pri starih cenah.

V šentjernejški Iskri imajo pred očmi tudi svetovni razvoj na področju njihovega programa. Z uvajanjem mikroelektronike bo jasno del klasične proizvodnje elementov stagniral, zato mislijo že zdaj na nove izdelke iz svojega proizvodnega programa. Še več, dopolnjevali bodo in se vključili v izdelke, potrebne za uvedbo mikroelektronike. Temu sledijo debeloplastna hibridna vezja in industrijska elektronika, ki ju usmerjajo v sodobnejši proizvodni program. Ker sta oba ta načrta v velikem zagonu, pripravljajo

prostor in opremo za njuno širitev. Že meseca maja bodo odprli praktično novo tovarno potenciometrov. Tako bodo dobili še več možnosti za posodabljanje proizvodnega programa — to pa bo tudi pomenilo večje možnosti na zunanjih, bolj zahtevnih tržiščih.

Tehničnemu razvoju sledi tudi organizacijska struktura proizvodnih oddelkov. Ker so se z osvajanjem in poglobljanjem proizvodnega programa razvile nove proizvodne dejavnosti, bodo tem dejavnostim sledili tudi z novo organizacijo in ustanovili več TOZD, ki bodo samostojno odločale o svoji proizvodnji in gospodarjenju sploh.

FY

Pred nekaj dnevi so se zbrali člani zveze borcev Iskre — Avtoelektrike Nova Gorica na občnem zboru. Predsednik aktiva Živko Kokelj je podal poročilo o dosežanjih delu, izvolili pa so tudi delegate v konferenco DO Avtoelektrika in vodstvo aktivov v TOZD in skupnih službah.

Organizacija ZB v Avtoelektriki šteje 89 članov. V temeljnih organizacijah in skupnih službah v Novi Gorici je 56 članov, v tovarni AET v Tolminu je 11 članov, v tovarni vžigalnih tuljav v Bovcu pa 15 članov. Na občnem zboru so bili prisotni tudi člani na novo priključene TOZD v Avtoelektriko, tovarne odlitkov Komen, kjer je 7 članov ZB, vendar v tej TOZD še ni ustanovljen aktiv ZB.

V svojem obširnem poročilu je Živko Kokelj poudaril, da je bilo obdobje od marca 1975, torej od zadnje volilne konference, zelo bogato in razgibano. Aktiv zvezeborcev je bil prisoten pri vseh dogajanjih tako na družbenopolitičnem kot na gospodarskem področju v Avtoelektriki in izven nje. Delo konference kot stalnega telesa aktivov ZB je slonelo na sprejetih letnih programih tako aktiva ZB SOZD — Iskra, programih občnega zbora ZB, krajevnih organizacij ZB, kjer so locirane temeljne organizacije Avtoelektrike in na sprejetih programih letnih konferenc. Konferenca delegatov se je v tem obdobju sestala 28-krat, na vseh sejah pa je bilo prisotnih večina delegatov. Vse seje so bile plodne, razprave pa zelo konstruktivne. Poleg tekočih nalog, ki so jim jih nalagali sprejeti programi, so bili na sejah obravnavani vsi važnejši samoupravni akti in družbeni dogovori, ki zadevajo celoten kolektiv Avtoelektrike in SOZD — Iskra. Delegati so posredovali na večino teh aktov tudi predloge in pripombe.

V obdobju 1974—1977 je aktiv ZB organiziral letovanje za 66 članov. Zdravniških pregledov se je vsako leto udeležilo nad polovico članov ZB. V tem obdobju so organizirali razna srečanja članov v Sempetru in v Bovcu. Najlepše srečanje in izlet pa so pripravili s člani kolektiva mesne industrije Gavrilovič v Petrinjah, oglede spomenika Matije Gubca in obisk Kumrova, rojstnega kraja našega ljubljenskega maršala Tita. Na srečanju v Petrinjah so se tudi dogovorili, da v znak prijateljstva s tamkajšnjim prebivalstvom postavijo v imenu aktiva ZB in celotnega kolektiva Avtoelektrike spominsko obeležje na hiši Julike Diedovič v vasi Moštonica, ki je v NOB v letih 1941—1945 izgubila pet sinov. Koncem leta 1944 pa je pod puškinimi kopiti ustaških krvolokov podlegla še sama...

Spominsko ploščo je delegacija aktiva ZB Iskre — Avtoelektrike odkrila lansko leto — 5. novembra. Ta dan je bil na skupni seji vaških političnih organizacij in vaščanov proglašen za krajevni praznik vasi Moštonica.

V nadaljevanju poročila je predsednik poudaril, da mora biti tudi v bodoče ena od stalnih nalog organizacije proslava dneva borca, dneva Iskre 4. julij. Te proslave postajajo iz leta v leto bolj množične, zato jih je potrebno še naprej razvijati v smislu spoznavanja in razširjanja tovarištva med člani kolektiva SOZD — Iskra in spomina na prve nastanke naše revolucije.

V veliko veselje so v lanskem letu organizirali v Novi Gorici srečanje prvoborcev Iskre in predstavnikov radiodelavnice iz Starih žag, ki so bili zariodek elektroindustrije Slovenije, oziroma sedanje Iskre.

Tudi srečanja s predstavniki JLA so postala tradicionalna ne samo na njihov praznik, ampak tudi med letom, ko se mladi pomenijo z njimi na raznih športnih panogah in kulturnih prireditvah. Prav zaradi takih zavidljivih srečanj, globjega sodelovanja, gojitve bratstva in enotnosti, je DS Avtoelektrike sprejel sklep o pokroviteljstvu nad vojaško karavlo v Opatjem selu na Krasu.

Živko Kokelj se je dotaknil tudi sodelovanja aktiva ZB s sindikalno organizacijo, organizacijo ZK in mladimi. Ugotovil je, da je sodelovanje zelo dobro in da se mora še naprej tako razvijati. Tudi sodelovanje z občinskimi odbori in krajevnimi organizacijami ZB obstaja, vendar je čutili pomanjkanje občasnih posvetov o vprašanih skupnega pomena.

Revolucionarne izkušnje ter politične in moralne vrednote tako borcev kot celotne organizacije ZB

NOV terjajo tudi danes stalno in učinkovito, predvsem pa demokratično sodelovanje borcev v političnem življenju. Enotnost in bratstvo sta in morata ostati največji dosežek jugoslovanskih narodov in narodnosti. Naši borci, ki so se borili za to, kar mi mlajši danes imamo in uživamo vedo, kako visoka je bila cena za pridobitev vsega tega in si zato še posebej prizadevajo obnoviti in razvijati duh solidarnosti, ki je temeljni element trdnosti in razvoja samoupravnega socializma.

Od ustanovitve Avtoelektrike se je upokojilo 77 članov ZB (tu niso vštet upokojeni borci v TOZD Bovec in Tolminu). Iz teh podatkov žal ugotavljamo, da se njihovo poslanstvo v

INDUSTRIJA ELEMENTOV ZA ELEKTRONIKO, LJUBLJANA

Sindikata pogloblja delo pred kongresom

V sredo, 12. t.m., je bila v Žužemberku seja Izvršilnega odbora tovarniške konference sindikata IEZE. Vodil jo je novi predsednik Lojze Šarlah. Glavna točka je bila priprava na kongres sindikatov in organizacijske prilagoditve, oz. predlog sprememb v organizaciji.

Z zadovoljstvom so člani Izvršilnega odbora ugotovili, da organizacija sindikata v IEZE v celoti ustreza zahtevam in, da bo le ponekod treba poziviti delo sindikalnih skupin, kjer še niso zaživele tako, kot bi pričakovali v tem živahnem družbenopolitičnem in samoupravnem trenutku.

V prvem trimesečju ni šlo najbolje

Letošnji prvi trije meseci so minili v poslovanju IEZE v znamenju nizke konjunktura na svetovnem trgu. Temu primerni so tudi rezultati. Po stalnih cenah so dosegli 77 % načrtovane proizvodnje. Za letos so predvidevali 30 % povečano proizvodnjo in so tako dosegli le njen lanski obseg v istem obdobju. Največji izpad je bil pri TOZD Upori, kjer so proizvodni načrt izpolnili le s 63 %, TOZD Keramika tudi 63 % in TOZD Polprevodniki pa 77 %. Vse ostale TOZD so imele znatno višjo proizvodnjo, saj so nekateri načrtovano proizvodnjo celo presegle, tako TOZD Magneti za 7 %, TOZD Specialni elementi pa celo za 11 %. Takim rezultatom je nekoliko botrovala nizka konjunktura na svetovnem trgu, nekaj pa nedorečeni dohodkovni odnosi med polfinalisti in finalisti.

Rezultat prodaje na domačem trgu je mnogo bolj spodbuden: prodali so 30 % načrtovane letošnje prodaje in tako načrt celo presegle za 5 %. Čeprav so doma višje cene je struktura vseeno neugodna, ker domači trg predstavlja le 50 % prodaje. Tako kratkoročna rešitev ni nadomestila izpada v izvozu, kjer so dosegli le 14 % predvidenih količin. Problem pa je dolgoročen. S takim popuščanjem izgublamo pozicije na zunanem trgu in tako je prišlo namesto osvajanju novih trgov, oz. kupcev, do nazadovanja.

Eden izmed vzrokov je nedvomno kvaliteta. Ne mislim tu, da je kvaliteta padla, ampak na svetovnem trgu se kakovostni kriteriji zelo zaostrejo zaradi velike konkurence največjih svetovnih proizvajalcev elementov za elektroniko.

OZD izteka, da je pred njimi le še nekaj delovne dobe. Zato je predsednik pozval vse, da morajo kot zvesti revolucionarnim načelom še naprej gojiti, razvijati in prenašati tradicije NOB na mlajši rod. S podružbljanjem revolucionarnih tradicij si ZZB prizadeva, da bo skrb za obnavljanje in razvijanje teh tradicij in pridobitev narodnoosvobodilnega boja stvar in last vse naše družbe.

Svoje poročilo je predsednik aktiva zaključil z besedami: „Uresničevanje ustavnih načel, utrjevanje samoupravnih socialističnih odnosov in samoupravnega organiziranja v združenem delu, razvijanje in utrjevanje delegatske sistema, so sklepi pravkar končanega 8. kongresa ZKS in pomenijo direktno nadaljevanje uveljavljanja pridobitev revolucije in NOB.“

Za predsednika aktiva so ponovno izvolili Živka Koklja.

Marko Rakušček

Poudarili so tudi, da se bo morala spremeniti vsebina in odnos sindikalne dejavnosti. Zlasti bo treba dati več poudarka delu osnovnih organizacij in vedeti bo treba, da je konferenca le koordinatorska aktivnost.

Razpravljali so tudi o aktualni temi v IEZE: o osnutku samoupravnega sporazuma o svobodni delitvi dela med TOZD in Delovno skupnostjo skupnih strokovnih služb. Dajajo so se zadržali tudi pri vprašanju izobraževanja sindikalnih funkcionarjev in delegatov samoupravnih organov. Sklenili so, da bodo osnovne organizacije sindikata nosilec družbenopolitičnega izobraževanja vseh delegatov po TOZD in bodo tudi našli in izvedli potrebne akcije, za seminarje in občasna predavanja na temo sindikalnega dela in dela v samoupravnih organih.

KF

Tako se postavlja pred IEZE ekstenzno vprašanje kvalitete in posodabljanja, če hočejo nad polovico svoje proizvodnje izvoziti. Tako je nekak poslovna generalna ugotovitev, da so v IEZE dosegli 23 % izvršitve letne naloge in so v vseh TOZD pod načrtovanim izvozom, razen v TOZD Magneti.

Zaposlovanje se je gibalo v okviru srednjeročnega programa in je bilo intenzivno, se pravi, da so zaposlovali po večini strokovni kader in ne večali proizvodnje na račun novo zaposlenih. Pač pa je razveseljivo dejstvo, da so mnogo truda vložili v avtomatizacijo in posodabljanje tehnologije.

Osebnih dohodkov se glede na nov sistem nagrajevanja praktično „zamrznilo“ do ugotovitve poslovnih rezultatov. Po teh podatkih pa bodo na podlagi novih kriterijev naredili poračun OD tudi za nazaj. Sicer pa načrtujejo 15 % rast OD, seveda, če bodo poslovni rezultati dali podlago za to.

Na investicijskem področju je v Industriji elementov verjetno najživahnnejše v Iskri. Velike naložbe v Mikroelektroniko gredo po načrtu, prav tako novogradnja in nabava sodobne opreme v Šentjernejju. Nadaljujejo s sanacijskim programom v žužemberški TOZD in v TOZD Polprevodniki v Trbovljah. Tu predvsem vlagajo v novo, sodobnejšo opremo.

Žal pa, prvi Otmar Zorn, se investirana sredstva vse prepočasi obračajo in se ob novih možnostih prepočasi sučejo. Pri teh investicijah pa je še ena ovira: premalo je še dorečen način združevanja sredstev za investicijsko dejavnost in koriščenje teh sredstev, predvsem pa sistem pridobivanja skupnega prihodka.

K. F.

Iskra Commerce, organizacija skupnega pomena, objavlja po določenih Pravilnika ZT mreže Iskre naslednji

razpis

- A) 1. delovno mesto direktorja firme Iskra America Inc., New York
2. delovno mesto direktorja Iskra Elektronik G.m.b.H., Stuttgart
3. delovno mesto direktorja firme Perles, Pieterlen, Švica

B) Iskra namerava razširiti svojo zunanjetrgovinsko mrežo v naslednjih državah:

- Turčija
- Francija
- Kenija

Vabimo interesente, da se prijavijo.

Poleg osnovnih pogojev, določenih z zakonom, z družbenim dogovorom o pogojih dela v zunanji trgovini in pravilnikom zunanjetrgovinske mreže Iskre, morajo kandidati imeti organizacijske sposobnosti za vodenje podjetij v tujini, poznati Iskrin proizvodni program ter Iskrino razvojno usmerjenost.

Pismene prijave naj kandidati pošljejo v 15 dneh oz. do izbire kandidata na naslov: Iskra Commerce Ljubljana, Vodstvo TOZD Zunanji trg, Ljubljana, Trg revolucije 3.

Časi papagajske reklame so minili

Morda je bil občutek rahle zapostavljenosti združen s toliko večjim prepričanjem, da dela prav. Slovenski filmski režiser Jože Pogačnik, ki se znova loteva daljše filmske teme, ki spet ni brez socialne problematike, to je filma o slovenskih izseljencih, je prijazno, čeprav na kratko, odgovarjal na vprašanja, ki smo mu jih zastavili glede na to, da je na beograjskem Festivalu dokumentarnega in kratkometražnega filma dobil srebrno odličje za film o Iskri. Tudi v pogovoru je že prišla do izraza ne samo njegova ljubeznivost in pozornost, ampak tudi široka razgledanost in nekam nežna občutljivost za stvari in dogajanja, kar daje pečat tudi vsem njegovim filmskim stvaritvam.

Dobili ste priznanje za film o Iskri. Kako ste sami z njim zadovoljni in kaj ste z njim hoteli zlasti poudariti?

Nagrado sem dobil za film Iskra dela za vas. Gre pravzaprav za mini film o Iskri, pripravljamo pa tudi daljšega z enakim naslovom. Ta je le svojevrsten povzetek daljšega filma, zato o njem ne bi kazalo veliko govoriti. Pač pa bi ga bilo verjetno bolj videti, zlasti za osvetlitev daljšega filma, ki se ga lotevamo. Bil naj bi to film o dejavnosti Iskre jutrišnjega dne. Seveda posneto danes za jutri. Je pa res, da se elektronika tako strahovito hitro razvija, da ji celo znana filmska brzina ni kos. Situacija nam sprti stari. Sploh imam, ne da bi hotel biti kritičen, občutek, da se snemanje daljšega filma vse preveč vleče.

Kaj torej sodite o odmevih in priznanju temu že narejenemu filmu in nagradi sami?

Začuda je tudi Stanka Godničeva, ko je poročala iz Beograda, podčrtala, da je Iskra podjetje, ki je že s tem, da je režiserju dala dokaj proste roke v obdelavi materiala, naredila res veliko. Tako sem se lahko ustvarjalno izpoval. S tem pa mislim, da nisem škodil, denimo, propagandnim učinkom, celo nasprotno. Nasploh opažam, da zna biti Iskrina propaganda zelo široka v svojih prijemih in s tem sodobna. Časi papagajske reklame so minili. Za vsakega ustvarjalca je razumljivo tako priznanje potrebno kot vsakdanji kruh, saj daje potrdilo, da delaš koristno delo. Tako priznanja so kulturi nasploh dobra, ker so v nečem pristna reklama pomembnih kulturnih dejanj. Z nič manj prizadevanja kot slehernemu filmskemu žanru se režiser posveča tudi takim naročenim filmom. Žal pa so taka priznanja vedno izrazito simbolična in moralna, čeprav so tudi finančni kolektiv in bi bilo zato verjetno prav, če ne bi bila zgolj simbolična.

Doslej ste bili v glavnem znani s filmi lirične, socialne kritične tematike in s športnimi filmi. Ali gre torej pri filmih, kot je npr. film o Iskri bolj za liriko, ali bolj za šport?

Mislím da se nujno prepletajo vse moje strasti v vseh mojih delih, pa naj gre za eno ali drugo tematiko. Sicer pa bi na to težko na kratko odgovoril. Morda bi moral povedati, kako sem od socialnih tem prešel na športne; šlo je za vrednotenje s podobnih izhodišč. Liriki se najbrž ne bom nikoli odrekal, saj je sestavni del mene. Vsak film razumljivo nosi osebno noto ustvarjalca. Šele če ima to noto, lahko afirmativno spregovori. Če je brezoseben, le težko prinaša sporočilo. Tu goljufija ni možna. Veljajo splošna pravila igre — kot za vse.

Osebnost sem vrsto let delal filma s socialno tematiko in to v glavnem na senčni strani ceste z namenom, da bi probleme odpiral. Jasno je, da jih s filmi samimi ne morem rešiti; zato sem jih vsaj razgrnil. Upam, da je to vsaj nekaj prispevalo, kot splošni družbeni akti. Ko pa se je socialni film v nekih konjunktornih projektih pričel pri nas — v Sloveniji sicer tega ni bilo,

gre za jugoslovanski prostor — spreminjati v špekulativni in iskani izvozni artikel, sem se obrnil k izrazito športni temi. Dinamika in lepota sta zamenjali statiko. Ohranjam pa še naprej vse te žanre — kdaj se lotim katere pa je odvisno od družbene in navsezadnje moje osebne potrebe.

Kako ste se znašli v Iskri konkretno na krajih snemanja, z ljudmi iz proizvodnje?

Po uspehu filma sodeč so bili stiki z Iskraši koristni. Sicer pa sem o Iskrinih ljudeh spregovoril nekaj že prej. Vsekakor so široki, ustvarjalni in dostopni.

Imate veliko smisla za iskanje in odkrivanje detajlov. S kakšnega vidika ste se odločali za iskanje detajlov v Iskri?

To izhaja iz povsem estetskih vzrokov. Zdi pa se mi, da pod vplivom TV sodoben filmski izraz v veliki meri uporablja te bližnje velike posnetke, detajle. Mislím še posebej na Iskrino situacijo in na mikroelektroniko, ki ta orientacija še posebej odčarava njeno zapletenost in hkrati perspektivnost.

Kaj je v Iskri, ne glede na njeno tradicijo proizvodnje filmskih projektorjev in optičnih aparatov, nasploh v proizvodnji najbolj filmsko mikavno in izrazito?

Mislím, da bi na to najboljši odgovor dal film sam. Upam, da smo v sodobnem prikazu Iskre našli prav take poglede in situacije, ki bodo s sliko najboljše odgovorili na vaše vprašanje o optični predstavi.

Za konec — še nekaj besed o tem festivalu nasploh; koliko je reklama lahko drugačna, kot na osnovi stvarnosti? Bajste doživeli aplavz na odprti sceni?

V Beogradu res ni navada, da bi dobil aplavz avtor iz druge republike, saj je le ta namenjen predvsem domačim ustvarjalcem. Kot veste, je naš nacionalni festival dokumentarnega in kratkometražnega filma letos pisal že jubilejno 25. leto. Mene štejejo za veterana, saj se praktično pojavljam na tej sceni skozi 18 let. Seveda sem bil sprva — kot sem že povedal — orientiran k socialni tematiki, zato sem v Beogradu v prvi vrsti poznankot dokumentarist — v klasičnem smislu festivala. Vedno me je pač zanimalo življenje okrog nas v vsem burnem revolucionarnem vrenju, z vsemi protislovji, ki jih tak dinamičen razvoj prinaša. Nasprotno pa se zadnja tri leta pojavljam izključno z naročenimi filmi, kar ni slučaj, niti ne samo moja volja, ampak žalosten odraz razmer, ki ta čas vladajo v slovenski kinematografiji, je ugotovil Jože Pogačnik in kljub temu žalostnemu dejstvu je bilo zato toliko več vredno razveseljivo dejstvo, da je za svojo stvaritev, kjer je pod imenom Iskre povedal umetniško izpoved z naročilom, dobil srebrno odličje festivala.

Mara Ovsenik

Res preveč izostajamo z dela?

Res je Iskra z izostankom z dela nekje na repu slovenske in jugoslovanske elektroindustrije. Torej položaj ni kritičen, vendar še zdaleč ni tako, kot bi želeli. Večkrat slišimo tožbe zaradi izostajanja, problema se pa globlje nihče ne loti. Naša štipendistka na Fakulteti za sociologijo, Marina Mikuš je to vprašanje duhovito obdelala v svoji seminarski nalogi. Prosilí smo jo, naj nam pove bistvena zapažanja na področju odsotnosti z dela. Jedro teh zapažanj sem zapisal, ker ti prišla prav našim vodilnim in strokovnim ljudem, ki se ukvarjajo s temi zadevami.

Kako da ste se lotili seminarske naloge prav na to temo?

Med študijem sem ugotovila, da zaradi opravičenega in neopravičenega izostajanja nastaja velika ekonomska škoda. Ne samo, da manjka v proizvodnem procesu en človek, kadar gre ta z dela, ampak so motene tudi druge faze dela, ki se jih manjkajoči „člen“ neposredno dotika. Da bi pa to ekonomsko škodo lahko zmanjšali, moramo poiskati vzroke izostankov (ne povode), jih analizirati in na podlagi rezultatov vzroke odstraniti, če je to možno seveda.

Zakaj pa po vašem mnenju, oz. po rezultatih vašega dela, delavci izostajajo?

Ob izostankih je važno imeti pred očmi, da je za disciplinirano, oz. redno delo potrebno, da ima delavec za delo sposobnost in voljo do dela. Zmotna je namreč misel, da premladi in prestari delavci mnogo izostajajo. Strokovnjaki pravijo: starejši delavci malo izostajajo, pravtako mlajši od 20 let. Največ izostankov je v starostni skupini med 20 in 40 let. To je razumljivo, ker je pri teh delavcih pričakovati največ zasebnih opravkov: (otroci, stanovanje, gradnja hiše, nakupi).

Morda je tudi zanimiva ugotovitev, da izostanki niso odvisni od navajenosti na delo. Rekla sem že, da mladi manj izostajajo, kot delavci srednjih let, z izkristaliziranimi delovnimi navadami. Delno na izostanke vpliva tudi veliko povpraševanje po nekem profilu delavcev (ti več izostajajo), pa tudi to, koliko je kdo zadovoljen z osebnimi dohodki.

Tudi po spolu so izostanki različni. Moški manj manjkajo na delu, ženske več in spet poročene več izostajajo (družina, otroci), samske manj. Moški, poročeni manj ostajajo doma, samski pa več. Samske ženske manj izostajajo z dela, kot samski moški. Moški večkrat izostanejo po manj časa, ženske pa redkeje, pač pa takrat dlje.

Absentizem (tako strokovno pravimo izostajanju z dela) ni toliko pogojen z zdravstvenim stanjem, ali z

navajenostjo na delo, ampak je mnogo bolj odvisen od čisto človeških aktivnosti: družina, stanovanje, šport, sestanki, hobiji itn. Največ izostankov je opaziti pri nekvalificiranih delavcih, kjer so pogoji dela težji. Vrsta dela je bolj odločujoča, kot pogoji dela. Z drugimi besedami bi rekli, kdor je pri delu s srcem in je pri in v delu „našel samega sebe“, rajši prihaja v službo. Važna je tudi velikost delovne organizacije. V manjših je vodenje bolj učinkovito, manj pa tudi izostankov.

Marina Mikuš

Odsotnost ima predvsem psihološke vzroke: neprilagojenost delovni situaciji, neprilagojenost na poklic, čustvena nestabilnost, nezadovoljnost z delom, konflikt s sodelavci, slab odnos med delavcem in vodilnimi ljudmi in neustrezno vodenje grupe na delu. To so notranji vzroki, zunanji pa so: vremenske prilike, oddaljenost od delovnega mesta, oblika prevoza in posedovanje zemlje. Vse to pa bi lahko strnili v eno misel: odsotnost z dela je reakcija na delovne pogoje in ostale pogoje zasebnega življenja in ne navada.

Kakšne so možnosti za zmanjšanje odsotnosti?

Predvsem moram reči, da poostrena kontrola nima trajne vrednosti in običajno ostaja brez resnega učinka. Ta namreč ne odstranjuje vzrokov izostajanja, ampak jih enostavno ignorira. Zato je potrebna resna analiza vzrokov absentizma in po ugotovitvah je treba vzroke odstraniti. Največkrat pa žal poiščemo odgovorni ljudje le razloge, oz. povode izostankov, vzroke pa pustijo vnmara. Vzroke je treba poiskati individualno. To je hvaležno in neobdelano področje za kadrovske delavce, socialne referente in ne bi bilo slabo v težjih primerih pritegniti k sodelovanju tudi psihologa. Nikakor pa ni primeren za tako ugotavljanje neposredno nadrejeni vodja, ker ta deluje na človeka preveč „upravno“ in bi se zelo težko pripokopal do resničnih vzrokov nezadovoljstva, oz. izostajanja z dela.

Ob tem je važno vključevanje vsakega posameznika v samoupravni sistem delovne organizacije. Tako vsak posameznik nosi pobude in odgovornost za delo, Zakon o združenem delu je to celo uzakonil in mi ne le moremo, ampak moramo dobiti možnost zainteresiranosti in udeležbe pri vodenju združenega dela.

F. Kotar

SVET ORGANIZACIJE ZK ISKRA
ELEKTROMEHANIKA KRANJ

VABI K OGLEDU RAZSTAVE DEL

ZLATE IN JOŽETA
VOLARIČA

RAZSTAVO BO MO ODPRLI
V PETEK, 21. APRILA 1978, OB 13. uri
V AVLI TELEKOMUNIKACIJ NA LAVORAH V KRANJU

OGLED RAZSTAVE JE MOŽEN VSAK DELOVNI DAN
V DOPOLDANSKEM ČASU DO 27. APRILA 1978

ISKRA 7
Številka 17 — 22. april 1978

Prebrali smo za vas

V počastitev VIII. kongresa slovenskih komunistov in petindvajsetletnice smrti revolucionarja in misleca Borisa Kidriča je Cankarjeva založba v Ljubljani ponovno natisnila Kidričevo zbrano delo v štirih knjigah.

Na več kot dva tisoč straneh spremljamo kronološko razmeroma obsežen Kidričev opus, ki se pričinja z njegovim prvim člankom pod naslovom „Križa Ljubljanskega zvona“, objavljenem 1933. leta v reviji „Književnost“, konča pa se z njegovo razpravo na VI. kongresu KPJ 1952. leta v Zagrebu. Vmes sta torej komaj dve desetletji, vendar desetletji, nabiti z dogodki, zgodovino in akcijo, kar se vse odraža tudi v Kidričevem pisanju, ki je spričo njegove revolucionarne zavzetosti in ogromnem organizacijskemu delu tako pred vojno, kot med njo in po njej še vedno našel čas tudi za pisanje in v katerem je našla še kako svoj odraz in podoba doba teh dveh velikih desetletij. (Sicer pa uredniki Kidričevega zbranega dela obljublajo še peto knjigo njegovih zbranih del, da bi tako zares kompletirali in dopolnili to izjemno bogato, ustvarjalno in revolucionarno življenje in delo, ki je bilo v celoti posvečeno revoluciji in povojni graditvi socializma in samoupravljanja pri nas.)

Prvi zvezek zbranih del prinaša uvodoma govora Josipa Broza—Tita in Edvarda Kardelja ob grobu Borisa Kidriča, nato pa sledijo članki in razprave, objavljeni v času od 1933 do 1941. leta. Sledijo članki in razprave iz časa narodnoosvobodilnega boja od 1941 in do 1943 leta, ki se zaključuje s člankom „Zgodovinski zbor v Jajcu.“

Tudi drugi zvezek obravnava v prvem razdelku članke in razprave iz narodnoosvobodilnega boja v letih 1944 do osvoboditve 1945. leta, medtem ko drugi razdelek tega zvezka že prinaša tudi Kidričeve govore, članke in razprave v prvem letu po osvoboditvi.

Tretji zvezek obsega njegove govore, članke in razprave iz prvih treh povojnih let, od 1946 do 1948. leta, medtem ko zajema četrti, zadnji zvezek Kidričevo delo iz let 1949 do 1952. Značilnost četrtega zvezka je tudi v tem, da na začetku prinaša dokaj obsežen uvod izpod peresa Leva Modica pod naslovom „Ob četrti knjigi zbranih del Borisa Kidriča“, v katerem avtor podrobneje govori prav o Kidričevih delih, objavljenih v tem zvezku in posvečenih obdobju, ki ga označujemo kot prehod od prevladujočega državnega administrativnega socializma v sistem socialističnega samoupravljanja, v čigar temelje je tudi vgrajeno pomembno Kidričevo delo, tako teoretsko kot praktično.

Za celotne štiri knjige je pomembno tudi to, da prinašajo ob koncu še ustrezne opombe, pomembne zlasti za študij Kidričevega opusa.

Težko je v kratkem pregledu tako obsežnega dela govoriti podrobneje o Kidričevem celotnem opusu, vendar je eno neizpodbitno: takšna izdaja nam je potrebna, saj v njej lahko najdemo marsikatero misel, spoznanje in teoretično postavko, ki še kako velja tudi za danes in jutri, hkrati pa lahko ugotovljamo, kako pomembnega, izvirnega in dalekosežnega marksističnega misleca smo izgubili prav z Borisom Kidričem. Vendar pa nam je ostalo njegovo delo v razmišljanje, spoznanje in kot napotilo za nadaljnjo akcijo in našo vsakdanjo socialistično prakso.

D.Ž.

ISKRA INVEST SERVIS vzdrževanje in tehnično upravljanje stavb, p. o. Ljubljana, Trg revolucije 3

vabi k sodelovanju

- za področja dejavnosti za rekreacijo in letovanja (sezonsko)
- 2 UPRAVNIKA počitniških domov (Poreč, Dugi otok)
 - 2 GLAVNI KUHARICI (Poreč, Dugi otok)
 - 2 BLAGAJNIKA-RECEPTORJA (Poreč, Dugi otok)
 - 1 TOČAJA (Poreč)
 - 1 STROJNIKA za vzdrževanje elektro naprav (Dugi otok)
 - 2 SOBARICI (Poreč, Dugi otok)
 - 6 POMOŽNIH KUHARIC (Poreč, Dugi otok)
 - 3 POMOŽNE SERVIRKE (Poreč, Dugi otok)
 - 1 POMOŽNEGA BRODARJA (Dugi otok)

Poleg splošnih pogojev je zaželeno, da imajo kandidati naslednjo strokovno izobrazbo oziroma z delom pridobljene izkušnje:

1. srednja izobrazba in 5 let izkušenj na podobnih delih,
2. gostinska šola in 3 leta delovnih izkušenj,
3. srednja izobrazba in 2 leti delovnih izkušenj,
4. gostinska šola in 1 leto delovnih izkušenj,
5. poklicna šola elektro stroke in 3 leta izkušenj na podobnih delih,
- 6., 7., 8., 9. priučen delavec in 1 leto izkušenj na podobnih delih.

Za kandidate na področju dejavnosti za rekreacijo in letovanja se sklene civilno pravna pogodba oziroma delovno razmerje za določen čas od 1. 6. 1978 do 10. 9. 1978.

Kandidate prosimo, da pošljejo pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi splošno-kadrovskim poslom ISKRA INVEST SERVIS, Ljubljana, Prešernova 27.

Cenejši oddih za upokojece

hotel DIAMANT	10. 4. do 11. 6.	132,00
	11. 6. do 9. 7.	180,00
	20. 8. do 10. 9.	180,00
	10. 9. do 15. 10.	132,00
	15. 10. do 29. 10.	115,00
Hotel NEPTUN	10. 4. do 11. 6.	110,00
	11. 6. do 9. 7.	130,00
	20. 8. do 10. 9.	130,00
	10. 9. do 15. 10.	110,00
	15. 10. do 29. 12.	100,00
Hotel RIVIERA	1. 4. do 11. 6.	85,00
	11. 6. do 9. 7.	105,00
	20. 8. do 10. 9.	105,00
	10. 9. do 15. 10.	85,00
ISTARSKÉ TOPLICE hotel MIRNA	1. 4. do 1. 6.	180,00
	1. 6. do 1. 10.	230,00
	1. 10. do 1. 11.	180,00
	1. 11. do 31. 12.	164,00
Depandansa STEFAN	1. 4. do 1. 6.	150,00
	1. 6. do 1. 10.	168,00
	1. 10. do 1. 11.	150,00
	1. 11. do 31. 12.	135,00

Cene za hotel DIAMANT in NEPTUN veljajo za polni pension po osebi na dan. Cene za Istarske Toplice v hotelu MIRNA in v depandansi STEFAN veljajo za polni pension na osebo na dan, zdravstveno-medicinske usluge z zdravniškim pregledom, kontrolni pregled, kopanje v bazenu ali kadi, elektroterapija in druge zdravstveno-medicinske usluge po navodilu zdravnika. Vse cene se nanašajo na bivanje v dvoposteljnih sobah, doplačilo za enoposteljno sobo znaša 20,00 din na dan. Turistična taksa v ceni ni vključena, ta se obračuna posebej. Vse informacije: Iskra invest servis, Dejavnost za rekreacijo in letovanje, Ljubljana, Ilirska 27, tel.: 325-587, 325-589.

Kegljanje v ATC

Športna komisija pri OOS Tovarne ATC je priredila 6. aprila tekmovanje v kegljanju. Pomerilo se je 113 moških in 32 žensk, in sicer ekipno (po oddelkih) in posamezno. Dosegli so nekaj lepih rezultatov. Najboljši so se uvrstili v ekipo tozda, ki je sodelovala na prvenstvu Iskre Elektromehanike, kjer so ženske dosegle odlično 3. mesto. V Tovarni ATC vlada precejšnje zanimanje za tovrstno športno aktivnost, zlasti še pri delavkah. Finančne možnosti so žal omejene.

Rezultati: Ženske (100 lučajev) ekipno: 1. Proizvodnja 1468 p. keg., 2. TIV 1361,

3. TK 1311, 4. TR 1158, 5. GPP 1057. Posamezno: 1. Plaznik Helena 437, 2. Severič Bojana 397, 3. Zevnik Ana 371, 4. Ažman Beti 367, 5. Sodnik Marija 358, 6. Novak Polona 355. Moški (100 lučajev) ekipno: 1. Proizvodnja 2555, 2. TIV 2398, 3. GPP 2358, 4. TR 2335, 5. TK 2301, 6. TPD 2299. Posamezno: 1. Sitar Ciril 465, 2. Planinc Marjan 453, 3. Leskovec Anton 436, 4. Zorec Jože 431, 5. Nuvan Andrej 423, 6. Brezar Marjan 421, 7. Kavčič Avgust 421, 8. Trškan Jakob 416.

R. Stojković

SOZD ISKRA LJUBLJANA PODROČJE ZA KADRE

OBVESTILO

Obveščamo, da Iskra v šolskem letu 1978/79 ne bo organizirala izrednega študija na Fakulteti za elektrotehniko, ker je bilo premalo pravočasnih prijavi.

Vsi zainteresirani delavci naj se takoj osebno prijavijo na Centru za razvoj univerze, 61000 Ljubljana, Trg osvoboditve 15, kjer bodo dali prijavnico. Vse informacije o študiju pa dobijo na Fakulteti za elektrotehniko pri tov. Klemencu tel. št. 263-938.

Strokovni sodelavec za izobraževanje
Sonja Vrhovec

OBVESTILO ŠTIPENDISTOM!

Študenti – dijaki, ali ste ob zadnji redovni konferenci opazili, da vam kakšen predmet dela težave?

Če bi radi te težave odpravili, se oglasite v Službi štipendiranja na Prešernovi 27, pa vam bomo poiskali inštruktorja. Polovico stroškov krije Konferenca kluba štipendistov Iskra.

Ali ste pozabili, da se zdrav duh nahaja le v zdravem telesu? Če hočete imeti več uspeha v šoli, se morate tudi primerno razgibati. Zato se lahko vsak petek od 20. do 22. ure rekreirate v telovadnici Elektrotehniške šole na Vegovi 4. Lahko boste izpolnili svoje znanje namiznega tenisa, košarke, odbojke...

KKŠI

RAZPIS VII. TURISTIČNEGA AVTORALLJA ISKRA 1978

Pogoji za prijavo:

- Na avtorally ISKRA lahko sodelujejo vsa vozila, ki so kot turistični avtomobili homologirani v kategorije „A“ v smislu določil mednarodnega pravilnika FIA, športnega pravilnika AMZJ in tega pravilnika
- Moški:
 - razred I. avtomobili do 785 ccm
 - razred II. avtomobili od 785 do 1150 ccm
 - razred III. avtomobili nad 1150 ccm
- Ženski razred: avtomobili vseh ccm
- Pravico do udeležbe na avtorally SOZD ISKRA imajo vsi zaposleni, ki imajo ustrezno vozniško dovoljenje. Posadko v vozilu tvori voznik in sovoznik – tekmovalni par. Za sovoznika ni nujno, da je član ISKRE. Vsaka delovna organizacija lahko prijavi neomejeno število tekmovalcev z naslednjimi podatki:
 - ime in priimek tekmovalnega para
 - registrska številka
 - kubatura, firma proizvajalca
 - razred, v katerem tekmuje
- Pri prijavi morajo vsi tekmovalci položiti kavnico 100,00din, katera se vrne na cilju avtorally v kolikor tekmovalci odstopi od tekmovanja, se kavnica ne vrne.
- Najboljši v posameznem tekmovalnem razredu prejmejo kolajne, zmagovalne ekipe TOZD pa prejmejo plakete, vsi udeleženci tekmovanja pa imajo pravico do nagradnega žrebanja, prav tako pa vsi tekmovalci prejmejo spominske obeske.
- Štart letošnjega turističnega avtorally ISKRA bo 20. maja 1978 ob 8. uri izpred TOZD TELA Savska c. 3, Ljubljana, od 7. ure dalje bodo tehnični pregledi na istem mestu. Proga bo potekala od tovarne TELA, Trzina, Mengša, Brnika, Kranja, Kropce, Dražgoše, Škofje Loke, Kranja, Medvod do Ljubljane ISKRA TELA, Savska c. 3, kjer bo končni cilj. Avtorally ISKRA je sestavljen iz:
 - a – tehničnega pregleda
 - b – tri spretnostne vožnje
 - c – ocenjevalne vožnje v skupni dolžini ca. 150 km
 - d – tri prehodne kontrole
 - e – dve časovni kontroli
 - f – streljanje z zračno puško voznik in sovoznik
 - g – reševanje testov o Dražgoški bitki
 - h – stojalo – dotik
 Razglasitev rezultatov in podelitev priznanj ter nagrad bo v ISKRA TELA uro po končanem tekmovanju. Pravilnik VII. turističnega avtorally bo pravočasno poslan vsem referentom po delovnih organizacijah in objavljen v časopisu ISKRA. Zadnji rok za prijavo tekmovalnih parov je 12. maj 1978 na naslov ISKRA ISE – Področje za rekreacijo in letovanje, Ljubljana, Ilirska 27, tel.: 325-587.

Počitniška stanovanja

Nudimo vam prijetne počitnice v popolnoma opremljenih zasebnih bungalovih in apartmajih v družinskih hišah. Prednosti tega bolj individualnega načina dopustovanja so, da ste svobodni in neodvisni od prehrane oz. običajnih penzijskih obrokov, ker si boste kuhali sami ali šli v kakšno gostilno, uživali na sončni terasi ali na vrtu – izkoristili pač boste ugodnosti in udobnosti kompletnega stanovanja. Naj vam na kratko opišemo ta počitniška stanovanja: Gre za samostojno stoječe dvojčke ali pa vrstne bungalove, z vrtom ter

apartmaje v dvo in tridružinskih hišah, z dvema ali tremi stanovanjskimi enotami, v pritličju ali prvem nadstropju in vrtom, ki pa je v souporabi, ker stanuje lastnik v hiši. Vaš avto boste parkirali ob hiši, dostop je skoraj povsod asfaltiran. Bungalovi in apartmaji so primerno opremljeni, sicer različno po okusu lastnika, vendar precej enotno po udobnosti. Počitniška naselja so dovolj oddaljena od hotelskih in drugih turističnih centrov – nudimo vam vsaj tam, kjer boste stanovali mir in domačnost. Okolica in atmosfera je povsem mirna in prijazna.

CENE ZA POČITNIŠKA STANOVANJA KUHINJO

osebe	PORTOROŽ apartmaji		SAVUDRIJA apartmaji		UMAG apartmaji		ROVINJ, OMIŠALJ KRK, CRIKVENICA, KORČULA apartmaji		VODICE apartmaji	
	7 dni	10 dni	7 dni	10 dni	7 dni	10 dni	7 dni	10 dni	7 dni	10 dni
2-3	2.600	3.750	—	—	2.700	3.900	—	—	—	—
4	3.300	4.700	3.600	5.200	3.500	5.000	3.000	4.300	3.400	4.900
5	3.600	5.200	4.000	5.700	3.900	5.600	3.300	4.700	—	—
6	4.200	6.000	4.500	6.400	4.400	6.300	3.800	5.500	4.000	5.750
7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	—	—	—	—	5.600	8.000	—	—	4.700	6.750
9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	—	—	—	—	6.200	8.900	—	—	—	—
2-3	2.100	3.000	—	—	2.200	3.150	—	—	—	—
4	2.700	3.800	2.900	4.200	2.800	4.000	2.400	3.450	2.750	3.900
5	2.900	4.200	3.200	4.600	3.200	4.500	2.650	3.800	—	—
6	3.400	4.800	3.600	5.200	3.500	5.100	3.100	4.400	3.300	4.700
7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	—	—	—	—	4.500	6.400	—	—	4.200	6.100
9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	—	—	—	—	5.000	7.150	—	—	—	—

V ceno je všteto: 7 oz. 10 dnevna najemina, električna, plin, voda, posoda, posteljina ter zadnje čiščenje. Razporeditev sob – počitniško stanovanje: za 2-3 os. (1 kombinirana soba), za 4 os. (2 sobi) za 5 os. (2 ali 3 sobe), za 6 os. (3 sobe) za 7 os. (3 ali 4 sobe) za 8 os. (4 sobe), za 9 os. (4 ali 5 sob) za 10 os. (5 sob). Počitniško stanovanje se lahko uporablja samo za toliko oseb, za kolikor je plačano. Pri prijavi vplačate 30 % akontacijo, ostanek pa 14 dni pred odhodom. Prijave sprejema IISE – Dejavnost za rekreacijo in letovanje, Ilirska 27, tel.: 325-587, 325-589.

Kolektivni dopusti – ovira za organiziranje cenejšega dopusta

V ponedeljek, 17. 4. 78, je bilo v Iskrini stolpnici v Ljubljani zasedanje skupščine samoupravne interesne skupnosti za rekreacijo in oddih. Dnevni red in materiali, ki so bili posredovani delegatom skupščine, direktorjem TOZD in predsednikom DS TOZD so razgibali razpravo in aktivirali prisotne pri oblikovanju končnih sklepov.

Cene v lastnih počitniških domovih so določene.

Delegati skupščine so analizirali predvidene stroške poslovanja v Iskrinih domovih za letošnje leto, ter čas poslovanja in sklenili, da bodo cene penzionov naslednje:

- penzion v Poreču v sezoni znaša 110 din dnevno
- penzion v kampu na Dugem otoku v sezoni 100 din dnevno
- penzion v Trenti v sezoni pa znaša 100 din dnevno.

V pred in posezoni se sezonske cene znižajo za 25 %. Za tiste Iskraše, ki se bodo odločili, da letujejo na Dugem otoku z lastnimi šotori pa je pristojbina za uporabo zemljišča, ki je last Iskre, določena v višini 10,00 din na osebo dnevno, če pa se bodo odločili šotor postaviti na privatno sosednje

zemljišče, pa 15,00 din dnevno. Za tuje goste pa velja ta pristojbina ne glede na to, ali je v tem primeru 70,00 din dnevno na osebo. Delegati skupščine so že dobili razdelitev kapacitet po TOZD, v naslednjih dneh pa bodo ta razdelitev z dodatnimi navodili prejeli tudi sindikalni poverjeniki. Odločanje za kolektivni dopust pretežno v juliju, zmanjšuje Iskrine možnosti za najemanje kapacitet.

V posebni točki je skupščina analizirala interes TOZD po zakupovanju hotelskih kapacitet za 70, oz. 90 dni po nižjih cenah. Pretežno število delegatov se je negativno izjasnilo do ponudb, ki jih je ISKRA ISE pridobila za letošnje leto. Praktično nihče ni bil pripravljen izkoristiti bonitete nižjih cen v hotelih ob morju v kljub temu, da vsi vemo, da je ISKRINIH kapacitet premalo.

Kje so vzroki za to? Ali premalo poznamo želje delavcev v TOZD? Ali nas moti skupno načrtovana akcija? Vsega tega je sigurno nekaj. Vendar še nekaj je. To so istočasni kolektivni dopusti. Pretežno se planirajo v juliju in taktir bi ISKRA zakupila veliko število ležišč, vendar največ za 15 dni. V Jugoslaviji pa seveda ni hotelskega podjetja, ki bi za glavno sezono in za 15 dni dajal kakršnekoli bonitete. To je tisto, kar v veliki meri otežuje, da bi Iskrin delavec za nižje cene letoval v hotelih po Jadranu. Ali ne bi bilo mogoče, da bi kolektivne dopuste, v kolikor morajo biti kolektivni, načrtovali v Iskri bolj smotno in

Trgovine, gostilne in restavracije po bližini, športni in zabavni objekti pa v daljši okolici.

Bungalovi in apartmaji so opremljeni s kompletno kuhinjo (štedilnik, hladilnik, pomivalno korito, posoda itd.), dnevnim prostorom z jedilnim kotom, 1 do 5 spalnicami, (po 2 do 3 ležišča) kopalnico (prho in WC) ter teraso, oz. balkonom.

Plaže istrske obale so pretežno skalnate, vendar primerne tudi za majhne otroke. Tam, kjer so urejene so betonirani platoji, prhe in igrišča. So pa tudi manjši peščeni in celo miškasti zalivi, travnate površine ter borovi gozdovi. Oddaljenost hiš od morja je od 50 do 500 m.

vskljajeno? Ali mora res neka večja DO vsa naenkrat na dopust, čeprav njeni TOZD niso proizvodno in tehnološko tako močno povezani. Tu je kot vidite problem, da Iskrini delavci, ki potrebujejo zdravo rekreacijo ob morju ne morejo izkoristiti relativno ugodnih hotelskih ponudb. Tudi ob večjih lastnih kapacitetah, bi nam istočasni kolektivni dopusti povzročali obilo glavobola pri organiziranju počitnikovanja.

Potrjen predračun dejavnosti za rekreacijo in letovanje

Skupščina je soglasno potrdila letošnji plan stroškov te dejavnosti v skupni višini 1.280.000 din, kar znaša na delavca 63,55 din letno. Prav tako je bila potrjena amortizacija počitniških domov, ki znaša 485.000 din oz. na delavca 24,05 din letno. Iskra ISE bo na podlagi sprejetega predračuna poslala TOZD ustrezne obremenitve.

Potrebno je izdelati nov samoupravni sporazum 41. člen samoupravnega sporazuma o združenju v SOZD Iskra določa, da je potrebno glede na prenos Počitniške skupnosti v Iskra ISE, izdelati nov samoupravni sporazum te dejavnosti. Zato je skupščina imenovala delovno skupino v sestavi: Vukelj J., Pavlin N., Janežič B. in Stržinar A., ki mora izdelati osnutek sporazuma.

Nadalje je skupščina imenovala tudi priporočljivo komisijo, ki mora opraviti priporočljivo in zaključiti obdobje delovanja SIS dejavnosti za rekreacijo in oddih in prenos tega poslovanja v Iskra ISE.

Prav tako so bile sprejete določene spremembe sedaj veljavnega sporazuma za prehodno razdobje delovanja te dejavnosti v Iskra ISE.

OBVESTILO

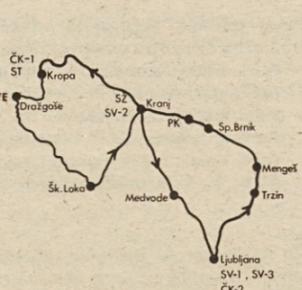
Turni smuk za C mirom za 22. in 23. aprila zaradi nevarnosti plazov odpade. Izlet bo prestavljen na kasnejši datum.

Planinsko društvo Iskra

NA KRIŠKE PODE

Planinsko društvo Iskra bo priredilo 6. in 7. maja izlet na KRIŠKE PODE – Pogačnikov dom. Zbor udeležencev in odhod je v soboto, 6. maja ob 6. uri zjutraj izpred gostišča Jelen v Šentvidu. Prevoz bo z osebnimi avtomobili. Prijave sprejema Počitniška skupnost Iskra, tel. 325-587.

Avtorally ISKRA 1978

- SV-1,2,3 spretno. vožja
- PK prehod. kontrola
- ČK-1,2 časovna kontrola
- ST streljanje
- TE testi
- SŽ stojalo z žogo

ZAHVALA

Ob izgubi mojega dragega očeta

ANTONA ZAJCA

se iskreno zahvaljujem sodelavcem TOZD TEA za izraze sožalja, in denarno pomoč
hčerka Pepca Koper z družino

ZAHVALA

ob izgubi dragega očeta

ANTONA OBLAKA

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem iz obdelovalnice TOZD TEA za izraze sožalja, podarjeni venec in spremstvo na njegovi zadnji poti
sin Marjan Oblak

ZAHVALA

Ob izgubi dragega očeta

FRANCETA MAČKA

se iskreno zahvaljujem sodelavcem ploščatega releja – ATC Labore za izraze sožalja, darovani venec, denarno pomoč in spremstvo na njegovi zadnji poti
hčerka Francka Hafner

ZAHVALA

Ob izgubi drage mame

NEŽKE VIDIC

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem TOZD Stikala za izrečeno sožalje, darovano cvetje, denarno pomoč in spremstvo na njeni zadnji poti
hčerka Julka Kristan

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi najine drage mame

ANE JAGODIC

se iskreno zahvaljujem sodelavcem TOZD ERO v tehnični kontroli produkcije in TOZD Števcu za izrečeno sožalje, darovani venec, denarno pomoč in spremstvo na njeni zadnji poti
sin Janez z družino in hčerka Anica Perčič z družino

ISKRA – glasilo delovnega kolektiva SOZD Iskra-Industrija za elektrotehniko, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente – Ljubljana.

Glavni urednik: Bogo Mohor, odgovorni urednik: Dušan Željznov, tehnični urednik: Janko Colnar – Ureja uredniški odbor: Alojz Boc (Elektromehanika), Špela Dittrich (Avtomatika), Lado Drobež (Iskra Commerce), Stane Fleischman (Široka potrošnja), Franc Kotar (IEZE) in Marko Rakušček (Avtoelektrika) – Izhaja tedensko – Rokopisov ne vračamo – Naslov: Ljubljana, Prešernova 27, telefon 24-905, int. 48 – Tisk: Časopisno-tiskarsko podjetje PRAVICA – DNEVNIK, Ljubljana.

Po mnenju sekretariata za informacije SRS je glasilo oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.